

חוק פיצוי ממוני סיני, התשנ"ב-1982 *

פרק א': פרשנות ותחולה

הגדרות

1. בחוק זה —

"האזור" — שטח חצי סיני שיתפנה, לאחר קבלת חוק זה בכנסת, לפי חוזה השלום בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה הערבית של מצרים¹ (להלן — חוזה השלום);

"יום הפינוי" — יום שקבעה הממשלה בהודעה ברשומות לענין חוק זה;

"היום הקובע" — כ"ח באלול התשל"ח (30 בספטמבר 1978);

"המדד" — מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"נקודה" — מחצית השכר השנתי הממוצע לעובד שכיר (למעט עובדים בשטחים המוחזקים) כפי שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנה הגריגוריאנית 1981, בתוספת שיעור ההצמדה למדד כפי שהוא מקובל. מעת לעת בהסכמי תוספת הווקר לשכירים לתקופה מינואר 1982 עד למועד התשלום; עד לפרסום כאמור יפעלו המינהלות לפי אומדן זמני שערכו לגבי השכר הממוצע לשנת 1981, ועם הפרסום מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יערכו את החשבונות הסופיים לפיו;

"הפינוי" — פינוי האזור עקב חוזה השלום;

"השמאי הממשלתי הראשי" — לרבות נציגו;

"השר" — ראש הממשלה בהתייעצות עם שר האוצר.

2. לא יינתן פיצוי ולא תהיה זכות, עילה או תביעה לפיצוי מאת המדינה בשל הפינוי, או בשל נזק או הפסד הכרוכים בכך, אלא מכוח חוק זה.

בורריות

3. ניתן פסק סופי בבוררות שהוחל בה לפני קבלת חוק זה, הרי —

(1) אם נקבעה בו זכאות לפיצוי בשל הפינוי יחולו הוראות חוק זה על הזכאי לפי הפסק;

(2) אם נקבע בו שאין זכאות לפיצוי בשל הפינוי יראו את הפסק כהחלטה של ועדת זכאות לפי חוק זה שאין עליה ערר עוד.

אי-תחולה

4. חוק זה לא יחול על מי שהגיע לאזור אחרי היום הקובע אלא אם נקבע בו במפורש אחרת.

פרק ב': חקלאים

סימן א': פרשנות

הגדרות

5. (א) לענין פרק זה —

"אגודה" — כל אחת מהאגודות השיתופיות המפורטות בתוספת א';

"אישור מסירה" — אישור כאמור בסעיף 8;

"גידול רב-שנתי" — אחד מאלה:

(1) צמח רב-שנתי כאמור בפרט ב' לתוספת ב' (להלן — צמח רב-שנתי);

(2) מטע כאמור בפרט ג' לתוספת ב' (להלן — מטע);

(3) שתיל או יחור של עץ (להלן — שתיל);

* נתקבל בכנסת ביום ח' בניסן התשמ"ב (1 באפריל 1982); הצעת החוק פורסמה בה"ח 1577, התשמ"ב, עמ' 125.
1 כ"א 668, כרך 25, עמ' 695.

"דו"ח ביצוע" — דו"ח ביצוע שהוגש למרכז ההשקעות שלפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959², או דו"ח ביצוע חתום ביד המתכנן האזורי, ובאין דו"חות כאמור — חשבונות השקעה שיש עליהם אישור של רואה החשבון של המינהלה;

"דו"ח מצאי" — רשימה הכוללת מבני ציבור, מבנים, מיתקנים או גידולים רב-שנתיים וכן כל נכס אחר שבהחזקה או בבעלות של מתיישב, של אגודה או של תאגיד אחר, לפי הענין, שנערכה מטעם מינהלת פיגוי פתחת רפיח וסיני שליד משרד החקלאות לפני תחילתו של חוק זה או מטעם המינהלה אחרי תחילתו, ואם לא נערכה כך — כפי שנערכה מטעם גוף מוסמך אחר, ואם לא נערכה — כפי שיקבע הנציג כמשמעותו בסעיף 8, ולענין נכסי אגודה או תאגיד אחר יסתייע הנציג, לצורך קביעתו, בדו"ח ביצוע;

"חסר" — חסר של מיתקן או מבנה, חסר של חלק עיקרי או רכיב במיתקן או במבנה, או חסר במבני ציבור או בגידולים רב-שנתיים למעט מטע, וכן חסר כאמור בכל נכס אחר, ובלבד שנכסים אלה בני פיצוי והם בהחזקה או בבעלות של מתיישב, של אגודה או של תאגיד אחר, לפי הענין, כמפורט באישור המסירה בהשוואה לדו"ח המצאי, בערכים כספיים לפי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית, ובאין אישור מסירה או דו"ח מצאי — כפי שיקבע הממונה על ההערכה החקלאית בערכים כספיים;

"יחידת משק" — מבנים, מיתקנים וגידולים רב-שנתיים שבהחזקתו של מתיישב;

"ישוב חקלאי" — ישוב חקלאי של אגודה;

"כלים חקלאיים" — טרקטורים, מלגזות, מרססים, מחרשות וכלי עיבוד;

"מבני ציבור" — לרבות צרכניה, משרדים, מזכירות, פעוטון, גן ילדים, בית-ספר, מרפאה, מועדון, בית עם, מרכז קהילתי, מרכז קומפקטי, בית כנסת, בריכת שחיה, מקלטים, רשת חשמל, תאורת בטחון, תאורת גן, תאורת רחובות, ומדרכות;

"מבנה" — בית מגורים, לרבות מדרכות, שבילים, תאורת גן ופיתוח הקשורים אליו, מחסן, בית אריזה, לרבות מערכת חשמל ופיקוד, וסככות;

"מיתקן" — מיתקן כאמור בפרט א' לתוספת ב';

"המינהלה" — המינהלה המוקמת בסעיף 18;

"הממונה על ההערכה החקלאית" — הממונה על ההערכה החקלאית במשרד החקלאות או נציגו;

"מענק" — מענק שנתנו הממשלה או תאגיד שהוקם על פי חוק או חברה ממשלתית, במישרין או באמצעות בנק, למימון השקעות באזור;

"מתיישב" — מי שהתיישב ביישוב חקלאי באזור עם משפחתו או כבודד על פי החלטת המוסדות המיישבים ואינו כולל מי שגר במקום כאמור ללא אישור המוסדות המיישבים;

"נחלה נקיה" — כל הקרקע השייכת לישוב חקלאי, בין אם עובדה בפועל ובין אם לאו, לרבות כל מכסות המים, כל מכסות הייצור, רשת המים המרכזית כולל קו סניפי לראש כל יחידת משק, רשת החשמל המרכזית, רשת הביוב המרכזית, חלקת החצר, תשתית ומבני ציבור, למעט מבנים ביחידת המשק וגידולים רב-שנתיים;

"נכס אגודה" — נכס הכלול בדו"ח מצאי לגבי אגודה, לרבות ענף שהוא משותף לרוב חברי האגודה, למעט —

(1) כל הכלול בנחלה נקיה, ציוד נייד וציוד שדה וכלים חקלאיים;

(2) כל מבנה ומיתקן השייכים למוסד מיישב;

- (3) כל מבנה ומיתקן שהיו או הינם בשימוש של מי שאינם זכאים לפיצוי על פי פרק זה, למעט תוספות לבית מגורים ומיתקן ששילמה בעדו האגודה;
- (4) כל מבנה ומיתקן שהיו מיועדים לעתודת מועמדים שלא נקלטה בישוב החקלאי;
- (5) כל מבנה ומיתקן שבבעלות כל אדם זולת האגודה;
- (6) רכב, מזומנים וניירות ערך;
- "ציוד גיד וציוד שדה" — מנהרות גבוהות ונמוכות שאינן בית פלסטיק, מערכות השקיה, המטרה, טפטוף ובקרת השקיה, מערכות דישון והדליה, מערכות אוטומציה להשקיה או לדישון וכל ציוד אחר הנמצא בשטח פתוח, כלים חקלאיים ורכב, כל אלה בין שהם שייכים למתיישב ובין שהם שייכים לאגודה או לתאגיד אחר;
- "תאגיד אחר" — כל תאגיד שלאגודה יש חלק בו ועיקר פעילותו באזור, למעט תאגיד מיוחד;
- "תאגיד מיוחד" — תאגיד כאמור בסימן ג' לתוספת ד';
- "תכולה" של בית צמיחה —
- (1) כל מיתקן שבתוכו;
- (2) כל צמח רב-שנתי שבתוכו.
- (ב) התעורר ספק בדבר מהותם או סיווגם של מבנה, מיתקן, גידול רב-שנתי, ציוד גיד וציוד שדה או כלים חקלאיים, יכריע בדבר הממונה על ההערכה החקלאית.

סימן ב': תנאים לפיצוי

6. אדם יהיה זכאי לפיצוי מכוח פרק זה אם התקיים לגביו אחד משני אלה:
- (1) הוא היה מתיישב ביום הקובע; אולם לא יהא זכאי לפיצוי מכוח פרק זה מי שהתיישב לראשונה בישוב חקלאי באזור לאחר היום הקובע;
- (2) הוא קיבל מאת המדינה מקדמה על חשבון פיצוי מכוח חוזה שנחתם בינו לבין המדינה, ובלבד שמקדמה או חוזה כאמור לא הושגו בתרמית.
7. על אף האמור בסעיף 6, מי שביום הקובע שירת בצבא-הגנה לישראל בשירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון, התשי"ט—1959 [נוסח משולב]³, לרבות שירות ללא תשלום, לא יהיה זכאי לכל פיצוי מכוח פרק זה.
8. (א) כל מתיישב, אגודה, תאגיד מיוחד ותאגיד אחר ימסרו לידי מי שקבעה המינהלה (להלן — נציג), מיד עם דרישתו, כל מבנה, מבנה ציבור, מיתקן, גידול רב-שנתי ונכס אחר שבעדם מגיע פיצוי לפי פרק זה והם בהחזקתם, בשליטתם או בעיבודם באזור או מחוץ לאזור; הנציג יערוך רשימה של הנכסים הנמסרים ויתן בחתימת ידו אישור על מסירתם.
- (ב) נכס שאינו טעון מסירה לפי סעיף קטן (א) יהיה מתיישב רשאי ליטול עמו אל מחוץ לאזור; נכס כאמור שנמכר למדינה או באמצעותה — אין חוק זה בא לגרוע מחובת המדינה לפי הסכם או התחייבות להעמיד לרשות המוכר את תמורת הנכס.
9. כל מתיישב, אגודה, תאגיד מיוחד ותאגיד אחר יאפשרו לשמאי הממשלתי הראשי, לנציג ולממונה על ההערכה החקלאית להיכנס לישוב החקלאי לצורך ביצוע תפקידיהם לפי חוק זה — לרבות שמאות מבנים ומבני ציבור, עריכת דו"ח מצאי, עריכת אישור מסירה, וקביעת חסר — וימציאו לכל אחד מהם כל מסמך ומידע שברשותם הדרושים לביצוע תפקידו.

3 ס"ח התשי"ט, עמ' 286.

10. (א) בכפוף להוראות פרק זה תשלם המדינה פיצוי בשל הפינוי לכל מתיישב, לכל אגודה, לכל תאגיד מיוחד ולכל תאגיד אחר.

(ב) התשלום בפועל בשל נכסי אגודה — ייעשה לחבריה שאינם תאגידיים; התשלום בפועל בשל נכסי תאגיד מיוחד או תאגיד אחר — ייעשה לבעלי הזכויות בו, אף אם אינם מתיישבים, והתשלום לאגודות שהן בעלי זכויות בו ייעשה לחבריהן שאינם תאגידיים.

(ג) פיצוי מכוח סעיפים 11, 12 ו-13 (א) ישולם בשל ראשי הפיצוי המפורטים בהם רק בהתאם למפורט בדו"ח המצאי, למעט חסר ולמעט נכס שהוצהר עליו שיועבר מהאזור מטעם הזכאי לפיצוי והועבר כך.

(ד) נכס הטעון מסירה לפי סעיף 8 והועבר מהאזור — לא יינתן בשלו פיצוי.

הפיצוי למתיישב

11. (א) פיצוי למתיישב לפי פרק זה ישולם לפי ראשי פיצוי אלה בלבד:

- (1) פיצוי בשל מבנים;
- (2) פיצוי בשל יחידת משק על כל רכיביה בהתאם לטיפוס שעליו נמנית האגודה (להלן — טיפוס המשק);
- (3) פיצוי בשל השקעות שהשקיע המתיישב מעבר לרכיבי טיפוס המשק;
- (4) מענק ביסוס אישי;
- (5) מענק לממשיך בחקלאות;
- (6) פיצוי בשל אבדן הכנסה;
- (7) הוצאות העברה של מיתקנים ותכולת בתי צמיחה אל מקום אחר בארץ ישראל.

(ב) הפיצוי למתיישב לפי פרק זה יחושב לפי הוראות תוספת ג'.

הפיצוי לאגודה

12. (א) פיצוי לאגודה בשל נכס האגודה לפי פרק זה ישולם לפי ראשי פיצוי אלה בלבד:

- (1) פיצוי בשל מבנים;
- (2) פיצוי בשל מיתקנים;
- (3) פיצוי בשל גידולים רב-שנתיים.

(ב) הפיצוי לאגודה בשל נכס האגודה לפי פרק זה יחושב לפי הוראות סימן א' של תוספת ד'.

(ג) בחישוב הפיצוי לפי סעיף זה לא ייכלל ערך הנחלה הנקיה.

הפיצוי לתאגיד
מיוחד ותאגיד
אחר

13. (א) פיצוי לתאגיד אחר לפי פרק זה ישולם לפי ראשי פיצוי אלה בלבד ויחושב לפי הוראות סימן ב' של תוספת ד':

- (1) פיצוי בשל מבנים;
- (2) פיצוי בשל מיתקנים.

(ב) הפיצוי לתאגיד מיוחד לפי פרק זה יחושב וישולם לפי הוראות סימן ג' של תוספת ד'.

התיישבות
חקלאית חדשה

14. (א) מהפיצוי הכולל למתיישב שנתקבל בחולות זיקים, תנכה המדינה את הפיצוי בשל רכיב הנחלה הנקיה לפי טיפוס המשק של היישוב החקלאי שבו התגורר באזור

(להלן — נחלה נקיה), ותעניק את כל הכלול בתוספת ה', ללא תמורה נוספת, לו ולנתיב העשרה בחולות זיקים מושב שיתופי להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ (להלן — חולות זיקים); המחזה המתיישב למדינה את זכותו לפיצוי בשל נחלה נקיה כאמור, יראו אותו כמי שהורה למדינה לנכות מהפיצוי הכולל המגיע לו לפי פרק זה את הנחלה הנקיה.

(ב) למתיישב שנתקבל במגן (תל-שרוחאן) תעניק המדינה, כהשתתפות בהקמת מחסן, סך 265,000 שקלים, וכן תעניק המדינה לתל-שרוחאן מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ, כהשתתפות בשכרו של מלווה-מתאם אחד, סך 150,000 שקלים, שני הסכומים צמודים למדד ממדד חודש נובמבר 1981; תנאי הענקות אלה יהיו כתנאי ההענקות בשל מתיישב בחולות זיקים, כאמור בתוספת ה'.

(ג) מהפיצוי הכולל למתיישב שנתקבל בדקל תנכה המדינה את הפיצוי בשל נחלה נקיה.

(ד) לענין סעיף זה, "נתקבל" — נתקבל כחבר באגודה השיתופית המתאימה באישור מוסד מיישב.

(ה) כל סכום נקוב המשתלם מכוח סעיף זה ישולם בפועל, עד יום ב' באייר התשמ"ב (25 באפריל 1982), לאגודה המתאימה, בכפוף למילוי התנאים שעל המתיישבים והאגודה למלא לפי תוספת ה'.

(ו) על אף האמור בכל דין, כל מה שניתן למתיישב או לאגודה מכוח סעיף זה יהיה פטור מתשלום כל מס ותשלום חובה החלים על הכנסה, ואף ממס מיוחד וממליווה לפי חוק זה.

(ז) בביצוע סעיף זה תפעל המדינה באמצעות המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית לארץ ישראל.

(ח) לענין הענקות המדינה שלפי סעיף קטן (ב), דין מתיישב שנתקבל בהדג"ס שליד הכינרת כדין מתיישב שנתקבל במגן (תל-שרוחאן), אלא שלענין תקופת ההשתתפות בשכרו של מלווה-מתאם תבוא תקופת אפריל-ספטמבר 1982 במקום תקופת נובמבר 1981-אפריל 1982.

סייג לפי
היום הקובע

15. (א) לא יינתן פיצוי בשל מבנה שאינו בית מגורים, או בשל מיתקן או מטע, אם לא הוחל בבנייתם או בנטיעתם לפני היום הקובע.

(ב) מבנה — למעט בית מגורים — או מיתקן או מטע הכלולים בדו"ח מצאי, רואים אותם כאילו נבנו או נטעו לפני היום הקובע וזולת אם קבע הממונה על ההערכה החקלאית אחרת.

פיצוי כולל

16. הפיצוי הכולל למתיישב יחושב וישולם כאמור בתוספת ו'.

סימן ד': ביצוע

פירוק תאגידים

17. (א) תחילת תקפו של צו פירוק שנתן רשם האגודות השיתופיות לגבי אגודה או תאגיד מיוחד — ביום תחילתו של חוק זה.

(ב) כל תאגיד מיוחד שהוא חברה וכל תאגיד אחר שהוא חברה — מפורק ביום תחילתו של חוק זה.

(ג) כל תאגיד אחר שהוא אגודה שיתופית ולא נתן רשם האגודות השיתופיות צו פירוק לגביו, למעט מינהל אזורי אית"ם — מפורק ביום תחילתו של חוק זה.

(ד) מפרקי האגודות ומפרקי התאגידים המיוחדים שהם אגודות שיתופיות יהיו המפרקים שמינה רשם האגודות השיתופיות; המפרקים של התאגידים המיוחדים או

התאגידים האחרים שהם חברות ייקבעו בידי רוב בעלי מניותיהם, ועד שייקבעו כך ישמשו המורשים שנתמנו לפי סעיף 25 כמפרקים.

(ה) הוכחות חוב של חובות התאגידים יוגשו למפרקים תוך 15 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

(ו) המפרקים יהיו רשאים לקבוע חובות אשר המורשים לא ישלמו; המפרקים ידונו בהוכחות החוב ויאשרו אותן לפי פקודת האגודות השיתופיות; לאחר שהמפרקים יאשרו את החובות כאמור יורו למורשים לשלם אותם בהתאם לאישורם.

(ז) המפרקים לא יהיו זכאים לשכר בעד פעולותיהם כמפרקים; המדינה תשא בהוצאות הסבירות של הפירוק שהוציאו המפרקים שמינה רשם האגודות השיתופיות.

18. מוקמת בזה מינהלה של שלושה לביצוע פרק זה; השר ימנה את חברי המינהלה.

מינהלה

19. (א) המינהלה תקבע את זכאותם של תובעים לפיצוי ואת שיעורי הפיצוי המגיע להם, בשל כל אחד מרכיבי הפיצוי, הכל לפי פרק זה, תוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

תפקידים
וסמכויות
של
המינהלה

(ב) המינהלה תודיע למורשים, לגבי כל מתיישב, תוך עשרה ימים מיום הפינוי, אם הוא זכאי לפיצוי ומה הם הרכיבים שהוא זכאי לפיצוי בשלהם.

(ג) המינהלה תהיה מוסמכת להעסיק עובדים, להתקשר בחוזים ולעשות כל פעולה אחרת מטעם המדינה, ככל הנראה לה דרוש לצורך הפעלתו וביצועו של פרק זה, לרבות סיוע מינהלתי למורשים ולמפרקים.

20. (א) קבעה המינהלה שאדם אינו זכאי כלל לפיצוי על-פי פרק זה, או שאינו זכאי לפיצוי בשל רכיב מסוים, להבדיל מסכום, רשאי האדם להשיג על כך לפני ועדת זכאות שהוקמה לפי סעיף זה, תוך עשרה ימים מהיום שבו הודע למורשים על הקביעה; ועדת הזכאות רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להגשת ההשגה.

ועדת זכאות

(ב) לענין כל השגה תוקם ועדת זכאות המורכבת מחמישה אלה:

(1) שני נציגי הממשלה שמינה השר;

(2) נציג שמינתה הסוכנות היהודית לארץ-ישראל;

(3) שני נציגים שמינה המשיג.

(ג) אחד מנציגי הממשלה יהיה יושב ראש הועדה.

(ד) לא ייפגע תוקף פעולתה של ועדת זכאות מחמת שלא נתמנה חבר מחבריה או שנתפנה מקומו או מחמת שבעדר מישיבותיה.

(ה) ועדת זכאות תקבע את סדרי ישיבותיה ואת נוהל עבודתה.

(ו) ועדת זכאות לא תהיה קשורה בסדרי הדין ובדיני הראיות הנהוגים בבתי המשפט.

(ז) ועדת זכאות תחליט בהשגה שהוגשה לה תוך עשרה ימים מיום שהוגשה.

21. (א) המדינה וכל הרואה עצמו נפגע בהחלטת ועדת זכאות או בקביעת השמאי הממשלתי הראשי לענין פרק זה או בקביעת הממונה על ההערכה החקלאית לענין חסר, או בענין סכומי המס המיוחד והמילוה שהוטלו על פיצוי, רשאים, תוך עשרה ימים מיום שהודעה להם ההחלטה או הקביעה, לערור עליה לפני ועדת ערר.

ערר

(ב) לא יוגש ערר מטעם המדינה אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה.

(ג) לועדת ערר יהיו כל הסמכויות הנתונות מכוח פרק זה למי שעוררים על החלטתו או קביעתו.

ועדות ערר 22. (א) ועדת ערר תדון בשופט אחד של בית משפט מחוזי או מי שהיה שופט של בית משפט מחוזי ויצא לקצבה שמינהו שר המשפטים בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון.

(ב) הגשת ערר מטעם יחיד תלווה במתן ערובה בשיעור של 10% משווי נושא הערר המצויין בכתב הערר; ערר כאמור שהוגש בלא ערובה — יידחה.

(ג) ועדת הערר רשאית לדון בהעדר צד שהוזמן לדיון אם ראתה שהוזמן לדיון בדואר רשום לפי המען שמסר בכתב הערר, ואם הוא משיב — לפי מענו או מען פרקליטו. (ד) ועדת הערר תתן את החלטתה המנומקת תוך 21 ימים מיום שהוגש הערר, זולת אם ראתה ורשמה טעם מיוחד להאריך מועד זה.

ערעור 23. החלטת ועדת ערר נתונה לערעור ברשות לבית המשפט העליון; הערעור כאמור, לרבות בקשת רשות, יידון בשופט אחד שיקבע נשיא בית המשפט העליון או ממלא מקומו הקבוע.

סדרי דין 24. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדר דין לענין ערר וערעור לפי פרק זה; בהעדר תקנות כאמור תפעל ועדת הערר כפי שייראה לה צודק ומועיל, ולענין סדרי הדין בערעור יחולו הוראות תקנות סדר הדין האזרחי, התשכ"ג—1963⁴, שענינן ערעור ברשות.

תשלום על-ידי מורשים 25. (א) עד ליום הפיגוי תשלם המדינה לרשות המורשים כאמור בסעיף זה, בחשבון אצל החשב הכללי במשרד האוצר, את תקרת הפיצוי כמשמעותה בתוספת ו', בהתבסס על מספר יחידות המשק המזכות ביישוב החקלאי שהודיעה עליהן המינהלה למורשים עד לאותו מועד, ובהפחתת הסכומים בשל אלה:

(1) חובות המגיעים למוסדות המיישבים וחובות לזמן ארוך לבנקים בשל הלוואות פיתוח;

(2) חובות אחרים שיהיו מוסכמים על דעת החייבים;

(3) המילוה החל על הפיצוי לפי סעיף 26;

(4) המס המיוחד החל על הפיצוי לפי סעיף 26;

(5) סכומים שרואים אותם כמקדמות על חשבון הפיצוי לפי סעיף 57;

(6) סכומים שיש לנכותם לפי סעיף 14(א) ו-(ג).

(ב) עד ליום הפיגוי תשלם המדינה, לרשות המורשים כאמור בסעיף זה, בחשבון אצל החשב הכללי במשרד האוצר, את הפיצוי בשל נכסי תאגידים מיוחדים אשר נקבע עד ליום הפיגוי; יתרת סכום הפיצוי האמור תשולם כאמור תוך 3 ימים מיום שתיקבע.

(ג) שני מורשים יתמנו לגבי כל ישוב חקלאי: מורשה אחד יהיה עורך הדין המייצג את רוב החברים ביישוב החקלאי לענין הפיצוי, או מי שהוא מינה בכתב, והאחר יהיה מי שמינתה הממשלה.

(ד) על המורשים יהיה —

(1) לשלם מתוך הכספים ששולמו לרשותם לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב)

(להלן — הפקדון) חובות לנושים של האגודות, התאגידים המיוחדים והתאגי-

דים האחרים, הכל לפי הוראות המפרקים;

4 ק"ת התשכ"ג, עמ' 1869.

(2) לשלם מתוך הפקדון למדינה דמי חסר שהמינהלה הודיעה עליו, וזולת אם קבע הממונה על ההערכה החקלאית שהחסר תושלם;

(3) לשלם מתוך הפקדון מקדמות לזכאים לפיצוי, לפי שיקול דעת המורשים;

(4) לשלם לזכאים לפיצוי את סכום הפיצוי שלפי סעיף 11, בהתאם לחשבונות שהמינהלה העבירה לפי סעיף 19(א);

(5) לחשב ולחלק את הפיצוי בשל נכסי האגודות, התאגידים המיוחדים והתאגידים האחרים לפי תוספת ד' ואת סכום יתרת הפיצוי כאמור בתוספת ו', הכל כאמור בסעיף קטן (יא);

(6) לשלם את הכספים שלפי פסקאות (3), (4) ו-(5) באמצעות עורכי הדין המייצגים את הזכאים להם בתוקף כתב הרשאה חתום בידם, ובאין כתב הרשאה — במישרין לזכאים;

(7) לעכב בפקדון סכום שייראה להם מתאים כדי לאפשר תשלום על פי חשבונות סופיים שיערכו לפי פרסום השכר השנתי הממוצע למשרת שכיר כאמור בהגדרת "נקודה" בסעיף 1.

(ה) התברר על פי פסק או החלטה או בדרך אחרת, שמספר יחידות המשק בשוב חקלאי שונה מהמספר שלפיו חושבה תקרת הפיצוי שהועמדה לרשות המורשים לפי סעיף קטן (א), תודיע על כך המינהלה למורשים, ולפי המקרה — תוסיף המדינה סכום יחסי לפקדון או יחזירו לה המורשים סכום יחסי מתוך הפקדון.

(ו) (1) המורשים לא יהיו רשאים לשלם סכום חוב שקבעו המפרקים לפי הרישה של סעיף 17(ו) אלא לפי הוראה של המפרקים לפי הסיפה של סעיף 17(ו).

(2) המורשים לא יהיו רשאים לשלם את ערכו של נושא דיון בועדת זכאות, בועדת ערר או בבית המשפט העליון, עד לסיום ההליכים בקשר לכך, אלא אם ניתנה ערבות בנקאית בלתי מותנית להנחת דעתם להבטחת סכום ערכו של נושא דיון כאמור, כשהוא מוצמד למדד.

(ז) דין הוראות שנתנו זכאים לפיצוי למדינה על פי חוזים שנחתמו ביניהם לבין המדינה בקשר להמחאות זכות כדין הוראות שנתנו למורשים או למפרקים של האגודות, התאגידים המיוחדים והתאגידים האחרים לענין כספי הפיצוי.

(ח) המענק לממשיך בחקלאות ישולם עד ליום הפינוי לזכות הממשיכים בחקלאות בהתאם להוראות חוק זה לידי המורשים והם יהיו רשאים לשחררו לזכאי לו; הוראות סעיף קטן (ד)(6) יחולו בשינויים המחוייבים גם על תשלום זה.

(ט) שני המורשים לפי סעיף זה יפעלו בהסכמה, ולא תהיה השגה על פעולתם; בענין שלא הסכימו עליו תכריע ועדת הערר שלפי סעיף 22 והכרעתה תהיה סופית.

(י) כספי הפקדון אצל החשב הכללי במשרד האוצר ימשיכו להיות צמודים למדד; המורשים יהיו רשאים למשוך את כספי הפקדון או כל חלק ממנו בכל עת, אולם כספים שיימשכו לפני ה-20 בחודש לא ישאו את הפרשי ההצמדה בשל החודש החולף; דין הפרשי ההצמדה על כספי הפקדון כדין הפרשי הצמדה על איגרות חוב שהוציאה המדינה מכוח הוראות חוק מילווה המדינה, התשל"ט—1979⁵, ולא ישולם עליהם מס.

5 ס"ח התשל"ט, עמ' 112.

(יא) המורשים יחלקו את הפיצוי לפי סעיפים 12 ו-13 ואת היתרה כמשמעותה בתוספת ו' על פי שיקול דעתם ובהתאם לנסיבות המיוחדות של כל אגודה ותאגיד; בעשותם כן ינחו אותם אלה:

- (1) תקנוני האגודות השיתופיות ומסמכי ההתאגדות של החברות הנוגעות בדבר; ניתן פסק סופי בבוררות שהוחל בה לפני קבלת חוק זה ועניין תקנון של אגודה, או חלוקת כספים לפי סעיף זה, יחייב הפסק לענין פסקה זו;
- (2) השקעות עצמיות;
- (3) וחק;
- (4) איוון קווי ייצור ואמצעיהם;
- (5) יסודות השוויון;
- (6) המקורות הכספיים של הצבר ההון;
- (7) החלטות שקיבלה האגודה בענין הנדון.

(יב) על המורשים יחולו הוראות פרק א' — למעט סעיף 8 — לחוק הנאמנות, התשל"ט-1979⁶, בכפוף להוראות סעיף זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין, ואולם לא ישאו באחריות לכל מעשה או מחדל שעשו בתום לב.

(יג) מששילמה המדינה את סכומי הפיצויים לפי סעיף זה ושילמה את החובות האמורים בסעיף קטן (א)(1) ו-(2), והוציאה את איגרות החוב שלפי סעיף 27, וקיימה התחייבויותיה לפי סעיף 14, תהיה היא פטורה מכל חבות שהיא לפצות מתיישב בשל הפיגוי ויראו בכך את סיום מילוי חובותיה לפי פרק זה.

סימן ה': מס מיוחד ומילווה

מס מיוחד
ומילווה

26. (א) על הפיצוי הכולל למתיישב כאמור בסעיף 2(א) לתוספת ו', למעט מענק לממשיך בחקלאות (להלן — הפיצוי החייב), יוטל —

(1) מס בשיעור של 7.5% מן הפיצוי החייב (להלן — המס המיוחד);

(2) מילווה בשיעור של 7.5% מן הפיצוי החייב (להלן — המילווה).

(ב) על אף האמור בכל דין לא יוטל על פיצוי המשולם לפי פרק זה כל מס או תשלום חובה אחר.

(ג) המס המיוחד והמילווה ינוכו במקור מכל תשלום המועבר למורשים שנתמנו לפי סעיף 25; לצורך קביעת סכומי המס המיוחד והמילווה שחייב אדם על תשלומים שרואים אותם כמקדמות ישוערכו התשלומים מן המדד שפורסם לאחרונה לפני ששולמו עד מדד חודש מרס 1982.

(ד) (1) סכומי מס הכנסה שנוכו מתשלומים שרואים אותם כמקדמות על חשבון הפיצוי שלפי פרק זה ייחשבו כתשלומים על חשבון המס המיוחד וישוערכו מן המדד שפורסם לאחרונה לפני ששולמו עד מדד חודש מרס 1982;

(2) מס מיוחד ששולם ביתר יוחזר למשלמו או יקוּזו כנגד מס מיוחד המגיע ממנו, הכל באמצעות המינהלה, כשהוא משוערך עד למדד שפורסם לאחרונה לפני החזרתו.

6 ס"ח התשל"ט, עמ' 128.

(ה) לא תהיה זכות לפטור, לניכוי או לקיזוז כלשהם לגבי מס מיוחד שלפי סעיף זה, חוץ מן הקיזוז שלפי סעיף קטן (ד)(2).

(ו) דין מלווה לפי סעיף זה, לענין סעיף 19(א) לפקודת מס הכנסה⁷, כדין מלווה שמועט מהגדרת מלווה מועדפים שבסעיף האמור.

27. (א) על סכומי מלווה שנוכו לפי סעיף 26 יינתנו תוך ששה חדשים מיום הפינוי איגרות חוב של מדינת ישראל על שם הזכאי; השווי הנקוב של איגרות החוב שיוצאו בשל ניכויים שבוצעו אחרי פרסום המדד של חודש מרס 1982 יחושב תוך שערון למדד האמור.

(ב) הנהלת עניני איגרות החוב תהיה בידי בנק ישראל.

(ג) בנק ישראל ימסור את איגרות החוב לזכאי לקבלן לפי הוראה בכתב מאת המינהלה, שתכלול את שם הזכאי וסכום השווי הנקוב של איגרות החוב.

(ד) איגרות החוב יהיו על סכום שקלים המתחלק לחמש ללא יתרה.

(ה) איגרות החוב ישאו ריבית בלתי צמודה בשיעור 3% לשנה, החל ביום ח' בניסן התשמ"ב (1 באפריל 1982) ועד למועד הפרעון כאמור בסעיף קטן (ז).

(ו) סכום השווי הנקוב של איגרות החוב יהיה צמוד הצמדה מלאה למדד, מן המדד של חודש מרס 1982 עד המדד שיתפרסם לאחרונה לפני הגיע מועד פרעונו של חלק פלוני מסכום איגרות החוב.

(ז) מחצית מסכום איגרות החוב שהוצאו לזכאי תיפדה בתום חמש שנים מיום הפינוי והמחצית האחרת בתום עשר שנים מיום הפינוי, והכל בצירוף ריבית והפרשי הצמדה.

(ח) איגרות החוב או הזכות לקבלתן לא יהיו סחירות ולא יהיו ניתנות להעברה או לעיקול למעט העברות מכוח הדין.

(ט) איגרות החוב או הזכות לקבלתן לא יהיו ניתנות לשעבוד אלא כבטוחה לאשראי למטרות חקלאות, תעשייה ותיירות, ושר החקלאות, שר התעשייה והמסחר או שר התיירות או מי שהם או אחד מהם הסמיכו אישר כי השעבוד נעשה למען אחת המטרות כאמור; כל עוד לא נמסרו איגרות החוב כאמור בסעיף קטן (ג) רשאי בנק ישראל, לבקשת הזכאי, לאשר לנותן האשראי כי קיבל מהמינהלה, לענין הזכאי, הוראה כאמור בסעיף קטן (ג).

(י) שועבדו איגרות חוב או הזכות לקבלתן, תהיה למי שלטובתו נעשה השעבוד זכות עדיפות להיפרע מאיגרות החוב על פני כל נושה אחר, אף שלא נתמלאו תנאי סעיף 4 לחוק המשכון, התשכ"ז-1967⁸.

(יא) לבנק ישראל תינתן הודעה על איגרות החוב ששועבדו או שהזכות לקבלתן שועבדה.

(יב) שר האוצר יקבע בתקנות הוראות לענין מתן הודעה לבנק ישראל והרישומים שיעשה בנק ישראל, וכן למי יימסרו איגרות החוב שהן או הזכות לקבלתן שועבדו, או דמי פדיון של איגרות כאמור.

(יג) שעבוד איגרות החוב לא ייחשב כשעבוד לענין סעיף 19(ג) לפקודת מס הכנסה.

7 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
8 ס"ח התשכ"ז, עמ' 48.

(יד) הריבית על איגרות החוב תהיה פטורה ממס הכנסה חוץ מן המס שיש לנכות ממנה לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה כנוסחו ביום תחילתו של חוק זה.
(טו) על איגרות החוב יחול סעיף 3(א) לחוק המילווה (הוראות שונות), התשל"ח—1978⁹, כאילו היו בבעלות תאגיד.

(טז) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות את ההוראות והתנאים שיחולו על איגרות החוב לרבות בדבר הוצאתן ופדיונן, וכן בדבר היתרות שסכומן קטן מהערך הנקוב הנמוך ביותר של איגרות החוב.

פרק ג': עירונים

סימן א': פרשנות

הגדרות

28. לענין פרק זה —

"האזור" — לרבות א־טור וביר־גפגפה;

"ישוב עירוני" — ימית, מרכז אבשלום, אופירה, כפר הנופש בנביעות, או מיתקן עסקי אזורי באזור;

"תושב זכאי" — אדם הזכאי לפיצוי לפי סעיף 29(א)(1);

"עסק" — לרבות כל עיסוק בעל צביון מסחרי;

"עסק זכאי" — עסק שבעליו זכאים לפיצוי לפי סעיף 29(ב).

סימן ב': תנאים לפיצוי

תושבים שכירים
ועסקים

29. (א) בכפוף להוראות פרק זה תשלם המדינה פיצוי לאדם הרשאי לשבת בישראל, שפונה מהאזור עקב חוזה השלום ובלבד שראתה ועדת זכאות כאמור בסימן ג' שנתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא התגורר דרך קבע, ביום הקובע וברוב ימות השנה בסמוך לו, בישוב עירוני, ומרכז חייו היה באותו ישוב, להבדיל ממי שהתגורר כאמור בשל עבודתו בלבד ולא רכש זכויות בדירה באזור;

(2) הוא עבד ביום הקובע ולפניו כשכיר בישוב חקלאי כמשמעותו בפרק ב' או בישוב עירוני אך אינו זכאי לפי פרק ב'.

(ב) בכפוף להוראות פרק זה תשלם המדינה פיצוי לבעלי זכויות בעסק שמקום מושבו ומרכזו הקבוע היה בישוב עירוני ופונה ממנו עקב חוזה השלום, ובלבד שראתה ועדת זכאות כאמור בסימן ג' כי הוא פעל שם דרך קבע ביום הקובע, או בסמוך לו.

סייג לתחולה

30. חוץ אם נאמר במפורש אחרת, פרק זה לא יחול על אלה:

(1) מי שהוראות פרק ב' חלות עליו;

(2) מי שהתגורר במחנה או במיתקן אחר של צבא־הגנה לישראל;

(3) חברה העוסקת בחקר נפט או בקידוחי נפט;

(4) עסק של חיפושי נפט, הפקתו וניצולו, לרבות זכויות לקבלת נפט או תמורתו;

(5) חברה שעיקר עסקה ועיסוקה מתן שירותים לעסקים כאמור בפסקאות (3) ו־(4).

9 ס"ח התשל"ח, עמ' 18.

31. לביצוע הוראות פרק זה מוקמת בזה מינהלה של שלושה; בראשה יעמוד המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, ושני חברים יהיו מי שימנה השר.
32. (א) מוקמות בזה ועדות זכאות לענין פרק זה; לכל אחת מהן ימנה השר שלושה נציגי הממשלה ושני נציגי תושבים.
- (ב) לענין דיון בתושבי ימית וסביבתה יהיו נציגי התושבים מי שרוב התושבים שם דרך כלל, או מגזר מסויים מהם לענין מסויים, בחרו מביניהם; לענין דיון בתושבי אזור דרום סיני יהיו נציגי התושבים נציגי ועד התושבים של אופירה.
33. השר ימנה אחד מנציגי הממשלה להיות יושב-ראש הועדה.
34. לא ייפגע תוקף פעולתה של ועדת זכאות מחמת שלא נבחר או לא נתמנה חבר מחבריה או שנתפנה מקומו או מחמת שנעדר חבר מיישבותיה, ובלבד שנכחו בישיבה שנים מחבריה לפחות ואחד מהם נציג תושבים; הוזמנו נציגי התושבים ואף אחד מהם לא הופיע — די שנכחו בישיבה שני חברים אחרים.
35. (א) ועדת זכאות תקבע את סדרי ישיבותיה ואת נוהל עבודתה, וככל שלא נקבעו בתקנות — אף את השאלונים והטפסים שימלא מי שתובע זכות או פיצוי לפי פרק זה.
- (ב) ועדת זכאות לא תהיה קשורה בסדרי הדין ובדיני הראיות הנהוגים בבתי המשפט.
36. ועדת זכאות מוסמכת —
- (1) לאשר זכאותו של אדם, כתושב זכאי או כבעל זכויות בעסק, לפיצוי לפי פרק זה;
 - (2) לקבוע את השיעור או הסכום של הפיצוי המגיע לפי פרק זה לאחר שהוגשה לה הערכת השמאי הממשלתי הראשי לענין עסקים;
 - (3) לדון ולהחליט בכל נושא הדורש החלטה או הנחיה לפי הוראות פרק זה ותוספת ז';
 - (4) לקבוע זכות לפיצוי מלא או חלקי למי שאיננו זכאי לפי הוראות פרק זה כל אימת שהיא רואה כי מן הצדק לעשות כן.
 - (5) לקבוע פיצוי הולם לעסק חריג, בשים לב לעקרונות שעל פיהם נקבע הפיצוי בסימן ג' לתוספת ז', ובהתאם לגסיבות המיוחדות של העסק החריג;
 - לענין זה, "עסק חריג" — עסק זכאי שמחמת טיבו או דרך פעולתו או העתקתו אין עקרונות הפיצוי בסימן ג' האמור מתאימים לפיצוי בשלם.
37. (א) כל התובע זכות או פיצוי לפי הוראות פרק זה יגיש לוועדת הזכאות בקשה על כך בצירוף ראיות; ועדת זכאות רשאית גם לבקש חוות-דעת וראיות מאת גופים ורשויות אחרים ולהסתמך עליהן.
- (ב) כל תביעה לפי פרק זה תיתמך לפי דרישת ועדת הזכאות בתצהיר המאמת את העובדות הכלולות בה, ולפי דרישתה ימסור לה התובע כל פרט, עובדה ומסמך.
- (ג) ועדת זכאות תדון ותחליט בבקשה תוך 10 ימים מיום שהוגשה הבקשה; אולם היא רשאית להאריך מועד זה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

38. (א) אם אושרה זכאותו של תושב או עסק לפני תחילת חוק זה בועדת זכאות שפעלה בתוקף הוראות חוזיות או מינהליות לענין פינוי סיני, או נקבעה שומת הפיצויים עקב הפינוי בידי ועדת זכאות כאמור או מטעמה — ייחשב הדבר כאילו אושרה הזכאות או נקבע הפיצוי סופית לפי הוראות פרק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי יושב ראש ועדת זכאות שלפי פרק זה וכל אדם שלא אושרה זכאותו או מלוא תביעתו לפנות לוועדת הזכאות לשם דיון מחודש בזכאות שאושרה או שלא אושרה כאמור או בשיעור הפיצוי, וועדת הזכאות תדון בענין מחדש על פי הוראות פרק זה בלבד; הזמן לפניה לפי סעיף קטן זה יהיה, לגבי יושב ראש הוועדה — 30 ימים, ולגבי אדם אחר — 90 ימים, מיום תחילתו של חוק זה.

(ג) אושרה זכאות על פי הדיון המחודש כאמור, או שונה סוג הזכאות או שונה הפיצוי, תשלם המדינה את ההפרש המגיע על-פי החלטת ועדת הזכאות, תוך שבעה ימים, ואם בוטלה זכאות על פי הדיון המחודש או הופחת סכום הפיצוי שאושר קודם לכן — יחזיר מי שקיבל את הסכום את ההפרש בין הסכום שקיבל לבין הסכום שאושר לו כאמור, הכל בהצמדה למדד מיום ביצוע התשלום ועד להחזרתו ובצירוף 4% ריבית בלתי צמודה לשנה; הצמדה כאמור תהיה מלאה או בשיעור של 80%, לפי סוג הפיצוי המוחזר.

סימן ד': הפיצוי ותנאיו

ראשי פיצוי

39. (א) פיצוי לפי פרק זה ישולם רק לפי ראשי פיצוי אלה:

- (1) מענק ביסוס;
- (2) פיצוי בשל דיור;
- (3) פיצוי בשל עסק;
- (4) פיצויי פיטורין לשכירים.

(ב) כל פיצוי לפי פרק זה יחושב לפי הוראות תוספת ז', בכפוף להוראות סעיף 36.

ניכוי חובות

40. (א) המדינה זכאית לבכות מכל תשלום המגיע לזכאי לפי הוראות פרק זה את כל חובותיו הנובעים ממגורים או מניהול עסק באזור והמגיעים למדינה, לשיכון ופיתוח לישראל בע"מ, לצוות ההקמה ימית, למינהל לפיתוח מרחב שלמה, לחברת מבני תעשיה בע"מ, לגוף אשר נתן לו הלוואה מוכוונת או לגוף שנתן שירותי אספקת מים, חשמל או טלפון, והכל אף אם לא הגיע זמן פרעונו של החוב ובלבד שלענין פרעון מוקדם של הלוואות יחולו הכללים המקובלים במערכת הבנקאות.

(ב) אם חלק זכאי על חובות לשיכון ופיתוח לישראל בע"מ או לחברת מבני תעשיה בע"מ, ינוכה סכום החוב המוסכם כאמור בסעיף קטן (א) ויתרת סכום החוב תועבר לידי הזכאי.

(ג) נפסק כי הסכום שהיה שנוי במחלוקת או חלקו אכן היה חוב כדין, ישלם הזכאי את יתרת החוב לשיכון ופיתוח לישראל בע"מ או לחברת מבני תעשיה בע"מ בצירוף הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית שנתית בשיעור 3%.

מסירת נכסים

41. (א) כל המקבל פיצוי בשל דיור או בשל עסק חייב למסור לידי נציג המדינה את דירתו או בית עסקו כשהם במצב טוב ותקין ומוחזקים כהלכה וראויים לשימוש, למעט בלאי סביר, וכשנמצא בהם כל ציוד ונכס אחר אשר בשלו קיבל פיצוי לפי הוראות פרק זה.

(ב) מי שהפר חובתו לפי סעיף קטן (א) — שלא עקב נסיבות שלא בשליטתו ושלא היה יכול למנען — זכאית המדינה לנכות מכל סכום פיצוי המגיע לו את הסכום שיהיה דרוש לחיקון הנזקים או הליקויים בנכס או את שווי הציוד החסר.

מס מיוחד

42. (א) על אף האמור בכל דין יוטל על סך כל סכומי פיצוי המשולמים ליחיד לפי פרק זה מס מיוחד לפי שיעורים מסכומי פיצוי אלה, האמורים בערכי מדד חודש מרס 1982 :

(1) 2,500,000 השקלים הראשונים	0% ;
(2) 1,000,000 השקלים לאחריהם	4 % ;
(3) 1,000,000 השקלים לאחריהם	5% ;
(4) 1,000,000 השקלים לאחריהם	6% ;
(5) 1,000,000 השקלים לאחריהם	7% ;
(6) 1,000,000 השקלים לאחריהם	8% ;
(7) 1,000,000 השקלים לאחריהם	9% ;
(8) כל סכום לאחריהם	10% .

(ב) הוראות סעיף 26(ב) עד (ה) יחולו לענין סעיף זה בשינויים המחוייבים.

(ג) בחישוב לענין סעיף זה של סך כל סכומי הפיצוי המשולמים ליחיד לפי פרק זה, יראו סכום פיצוי ששולם לתאגיד כאילו שולם ליחידים שהם בעלי הזכויות בו כיחס חלקם בזכויות לרווחי התאגיד.

מילוח

43. (א) על סך כל סכומי הפיצוי המשולמים ליחיד לפי פרק זה יוטל גם מילוח לפי השיעורים בסעיף 42(א).

(ב) הוראות סעיף 26(ב), (ג), (ה) ו- (ו) וסעיף 27 יחולו לענין סעיף זה בשינויים המחוייבים.

44. (א) כל סכום של פיצוי לפי פרק זה שאינו שנוי במחלוקת, המשולם כתשלום ראשון על סמך תביעה שהוגשה לפי פרק זה, תשלם המדינה תוך עשרה ימים מיום הגשת התביעה.

מועד תשלום הפיצוי

(ב) כל סכום של פיצוי לפי פרק זה שהוסכם עליו או שנקבע תשלם המדינה תוך עשרה ימים מיום שהוסכם או שנקבע.

סימן ה': ערר וערעור

45. (א) המדינה וכל הרואה עצמו נפגע בהחלטת ועדת זכאות לפי פרק זה או בקביעת השמאי הממשלתי הראשי, או בענין סכומי המס המיוחדת והמילווח שהוטלו על פיצוי, רשאים, תוך עשרה ימים מיום שהודעה להם ההחלטת או הקביעה, לערור עליה לפני ועדת ערר.

ערר

(ב) ועדת ערר תתן את החלטתה תוך 21 ימים מיום שהוגש לה הערר, זולת אם ראתה ורשמה טעם מיוחד להאריך מועד זה.

(ג) לוועדת הערר יהיו כל הסמכויות הנתונות מכוח פרק זה למי שעוררים על החלטתו או קביעתו.

(ד) לא יוגש ערר מטעם המדינה אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה.

46. (א) שר המשפטים ימנה ועדות ערר לענין פרק זה; חברי ועדת ערר יהיו שופט ועדות ערר והוא היושב ראש ושני נציגי ציבור.

(ב) (1) שר המשפטים יקבע, בהסכמת הועדים היציגים של התושבים, רשימה של נציגי ציבור, שמהם יורכבו ועדות ערר לענין פרק זה; הרשימות יפורסמו ברשומות ולא יהיו עוררין על תקפן.

(2) לא ניתנה הסכמתו של ועד יציג של התושבים לנציגי ציבור, תוך עשרה ימים מיום שפנה שר המשפטים לקבל הסכמתם, או לא נבחר ועד יציג כאמור, ימנה שר המשפטים את נציגי הציבור.

(ג) נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב יקבע את המותב שידון בערר המוגש לוועדת ערר.

(ד) ועדת ערר רשאית לדון בהעדר העורר אם ראתה שהוא הוזמן לדיון בדואר רשום לפי המען שמסר בכתב הערר.

(ה) בכפוף לסדרי דין שנקבעו לה תדון ועדת ערר בדרך הנראית לה מועילה וצודקת.

(ו) ועדת ערר לא תהיה קשורה בדיני הראיות הנוהגים בבתי המשפט.

47. על החלטה של ועדת ערר יהיה ערעור לבית המשפט העליון, בזכות — בענין שבמשפט, וברשות — בענין שבעובדה; ערעור כאמור, לרבות בקשת רשות, יידון בשופט אחד שיקבע נשיא בית המשפט העליון או ממלא מקומו הקבוע.

48. שר המשפטים רשאי להתקין סדרי דין לוועדת ערר ולערעורים על החלטותיה.

פרק ד': די-יזהב, סופה, חולית ופריגן

סימן א': די-יזהב

49. (א) סכומים אשר מכוח חוזה בין המדינה, די-יזהב מושב שיתופי של העובד הציוני בע"מ (לענין סימן זה — האגודה), די-יזהב תיירות ונופש בע"מ (לענין סעיף זה — החברה) וחברי האגודה, שולמו לחברי האגודה ביום "באב התש"ם (23 ביולי 1980), יראו אותם, בכפוף לאמור בסימן זה, כפיצוי סופי ומוחלט בשל כל נכסי האגודה, נכסי החברה ונכסי חברי האגודה.

(ב) חובות ששילמה המדינה בעבור החברה או האגודה, יראו אותם, כשהם מחולקים במספר חברי האגודה, כחלק מן הפיצוי ששולם לחברי האגודה.

50. סכום ששולם לחבר האגודה מכוח חוזה בינו לבין המדינה, יראו אותו, בכפוף לאמור בסימן זה, כפיצוי אישי סופי ומוחלט.

פיצוי בשל
נכס אגודה
(חברה
וחבריה)

פיצוי אישי

51. (א) ראתה ועדת הזכאות לתושבי אזור דרום סיני (לענין סעיף זה — ועדת הזכאות) כי סך כל הסכומים שרואים אותם כפיצוי לחבר האגודה לפי סעיפים 49 ו-50 קטן מהסכום שהיה החבר מקבל אילו היה תושב אופירה הזכאי לפיצוי לפי פרק ג' — רשאית היא לפסוק כי ישולם לו ההפרש בתוספת 140,000 שקלים.

(ב) ראתה ועדת הזכאות כי סך כל הסכומים שרואים אותם כפיצוי לחבר האגודה לפי סעיפים 49 ו-50 עולה על הסכום שהיה החבר מקבל אילו היה תושב אופירה הזכאי לפיצוי לפי פרק ג' — רשאית היא לפסוק כי ישולם לו סכום של 140,000 שקלים בניכוי סכום ההפרש.

52. (א) בחישוב סכומים לפי סימן זה ישוערכו הסכומים ששילמה המדינה לחברי האגודה, במישרין או בתשלום חובות, לפי עליית המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלומם עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום החלטת ועדת הזכאות לפי סימן זה.

(ב) הסך של 140,000 שקלים הנזכר בסעיף 51 נקוב בערך יום ה' בטבת התשמ"ב (31 בדצמבר 1981).

53. שום סכום לא ייפסק לפי סימן זה לאדם שלא היה חתום על החוזה האמור בסעיף 49(א).

סימן ב': סופה וחולית

54. (א) זכאי לפי סעיף זה הוא מי שביום הקובע היה חבר בקיבוץ סופה או בקיבוץ חולית (להלן ביחד — הקיבוצים) באזור, שלא בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון, התשי"ט-1959 [נוסח משולב], לרבות שירות ללא תשלום.

(ב) הפיצוי לזכאי יהיה לפי ראשי פיצוי אלה בלבד:

- (1) מענק ביסוס אישי לפי נספח ו' לתוספת ג';
- (2) הוצאות העברת מיטלטלין לפי פרט ז(1) לתוספת ג';
- (3) מענק לממשיכים בחקלאות ביישוב חקלאי, לפי פרט ה' לתוספת ג';
- (4) פיצוי בשל אובדן הכנסה, לפי פרט ו' לתוספת ג';

זכאי ששולם לו פיצוי בהתאם להסכם שנחתם בינו לבין המדינה ובין אחד הקיבוצים בענין פיצוי בשל הפינוי רואים אותו כמי שקיבל תשלום סופי ומוחלט בשל כל רכיבי הפיצוי שלהם הוא זכאי לפי סימן זה.

(ג) הקיבוצים יהיו זכאים לפיצוי לפי ראשי פיצוי אלה בלבד:

(1) אבדן הכנסה; קיבוץ ששולם לו לפי הסכם כאמור בסעיף קטן (ב) יראו אותו כמי שקיבל תשלום סופי ומוחלט בשל הפיצוי לפי פסקה זו;

(2) בכפוף להוראות סעיף קטן (ד), הוצאות העברה לענינים אלה בלבד:

- (1) מים וכיבוי;
- (2) תשתית: דרכים, כבישים וחשמל;
- (3) העברת מבני משק טרומיים;
- (4) העברת ציוד;
- (5) העברת אשקוביות המיועדות למבני ציבור.

(ד) הוצאות העברה כאמור בסעיף קטן (ג) (2) ישולמו לכשיוצגו למינהלה שלפי פרק ב' אישורי ביצוע כספיים מאת המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית לארץ ישראל, ובלבד שלא יעלו על סכומים אלה, הצמודים למדד חודש דצמבר 1981:

(1) לקיבוץ סופה — 9,000,000 שקלים;

(2) לקיבוץ חולית — 19,500,000 שקלים.

סימן ג': פריגן

פיצוי לפי
הסכם

55. מי שהיה תושב פריגן באזור לפני היום הקובע ונחתם בינו לבין המדינה הסכם פינוי ופיצוי לפני יום קבלתו של חוק זה בכנסת, יהיה זכאי למענק האישי הקבוע בהסכם.

סימן ד': מסים

מס מיוחד
ומילווה

56. (א) הוראות סעיף 26 לענין מס יחולו על כל סכום פיצוי שלפי פרק זה, חוץ מפיצוי לפי סעיף 54(ג) (2), שלא יהיה חייב במס כלשהו; המדינה תהיה רשאית לנכות את המס המגיע ושטרם שולם על הפיצוי ששולם לזכאים שחתמו על הסכם כאמור בסעיף 54(ב), מהכספים שישולמו לפי סעיף 54(ג) (2), כשהוא משוערך ליום הניכוי.

(ב) הוראות סעיפים 26 ו-27 לענין מילווה יחולו על כל סכום פיצוי שלפי סימן א' לפרק זה בלבד.

פרק ה': הוראות כלליות

מקדמות

57. כל סכום ששילמה המדינה לפי הסכם, החלטת, הבטחה, מסמך או הוראה, בין בכתב ובין בעל-פה, שענינם פיצוי בשל הפינוי, יראו אותו כמקדמה ששילמה על חשבון הפיצוי המגיע לפי חוק זה, ולענין זה ישוערך כל סכום כאמור לפי עליית המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלומו עד המדד שפורסם לאחרונה לפני תשלום הפיצוי למורשים או לזכאי, לפי הענין.

הצמדה ושערוך

58. (א) כל סכום הנקוב בחוק זה בלי ציון יום ערכו — אמור לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ח' באב התשל"ט (1 באוגוסט 1979), ולצורך חישוב של סכום ששולם לפני היום האמור או אחריו הוא ישוערך, לפי המדד המתאים, למדד שפורסם כאמור; לענין סכום הנקוב בציון מפורש של ערך יום אחר — יהיה השערוך של סכום ששולם לפניו או אחריו, לפי המדד המתאים, למדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום.

(ב) לענין חישוב סכום שיש לשלמו אחר תחילתו של חוק זה, הוא יוצמד, לפי המדד המתאים, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני המועדים האמורים בסעיף קטן (א) עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום התשלום.

סייג לזכאות
לפי שני
פרקים

59. לא יהיה אדם זכאי לפי יותר מפרק אחד לחוק זה אלא אם נאמר בו במפורש אחרת; אולם זכאי לפי פרק ב' יהיה, במסגרת זכאותו זו, זכאי לפיצוי על השקעתו העצמית בגנס מקרקעין שהוא בר-פיצוי לפי פרק ג'.

60. (א) מי שזכאי לפיצוי לפי חוק זה יהיה פטור מכל התחייבות לפי חוזה כלפי המדינה שביצעו סוכל עקב הפינוי, ולא תהיה לו זכות, עילה או תביעה כלפי המדינה לפיצוי מחמת סיכול כאמור של חוזה שבינו לבין המדינה או לבין כל אדם.

(ב) חיוב שביצעו סוכל עקב הפינוי דינו כדין חיוב שסוכל בנסיבות כאמור בסעיף 18 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א—1970.¹⁰

מי שלא תבע

61. (א) מי שנחזה למינהלה שלפי פרק ב' זכאי לפי הפרק האמור ולא הגיש תביעה לפיצוי לפיו, תקבע המינהלה, תוך 10 ימים מיום הפינוי, אם הוא זכאי לפיצוי, ומה הם הרכיבים שהוא זכאי לפיצוי בשלהם, והוא יוכל להשיג על הקביעה לפני ועדת הזכאות שלפי סעיף 20 תוך 60 ימים מיום שהודע לו על הקביעה, ויחולו עליו יתר הוראות פרק ב'.

(ב) מי שנחזה למינהלה שלפי פרק ג' זכאי לפי הפרק האמור ולא הגיש תביעה לפיצוי לפיו עד תום ששה חדשים מיום הפינוי, רשאית ועדת הזכאות, אף לפני תום התקופה האמורה, לקבוע את זכאותו ואף את סכום הפיצוי המגיע לו והוא יוכל לערור לועדת הערר לפי סעיף 45, ויחולו עליו יתר הוראות פרק ג'.

הגבלת סמכויות

62. (א) לא תהיה סמכות לקבוע זכות לפיצוי או סכום פיצוי לענין חוק זה, אלא לפי הוראה של חוק זה.

(ב) הסמכות הייחודית לדון ולפסוק בכל תביעה, ערעור או בקשת סעד אחר מכוח חוק זה נתונה לוועדות הזכאות, לוועדות הערר ולבית המשפט העליון לפי הוראות חוק זה.

שמירת רישום
רכב

63. על אף האמור בכל דין, רכב נוסעים פרטי, או רכב פרטי דו-שימושי, שהיה רשום באזור דרום סיני ביום הפינוי בבעלותו של אדם הרשאי לשבת בישראל וצוין ברשיונו שמורכב בו מנוע דיזל — יהיה מותר, כל עוד הוא בבעלותו של אותו אדם, לרשום אותו ולהשתמש בו בישראל, אף אם האדם הגיע לאזור אחרי היום הקובע.

ביטול זכויות
במקרקעין

64. כל הסכם לרכישת זכויות במקרקעין באזור מאת המדינה או מאת אחר מטעמה — בטל, ולא תהיה זכות לפיצוי בשל ביטולו אלא לפי חוק זה.

סייג למס שבח

65. קבלת פיצוי לפי חוק זה בשל דירת מגורים לא תיחשב כמכירת הדירה לענין חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג—1963.¹¹

פיצוי בשל תאגיד

66. (א) סכומי פיצוי בשל פינוי עסקו של תאגיד ישולמו ליחידים בעלי הזכויות באותו תאגיד במישרין או בעקיפין.

(ב) לא יוטל מס על פי כל דין על תאגיד בשל סכומי פיצוי ששולמו לפי חוק זה, ולא יראו בתשלום סכומי הפיצוי ליחידים בעלי הזכויות בתאגיד, במישרין או בעקיפין, העברת כספים החייבת במס מתאגיד ליחידים בעלי הזכויות כאמור.

(ג) יחידים שקיבלו סכומי פיצוי לפי סעיף זה יהיו אחראים, יחד ולחוד, לכל חובות התאגיד עד לגובה סכומי הפיצוי שקיבלו כאמור.

10 ס"ח התשל"א, עמ' 18.
11 ס"ח התשל"ג, עמ' 156.

67. לא תהיה מכוון הסכם, החלטה, הוראה או מסמך אחר כל זכות לפיצוי או עילת תביעה אחרת כלפי המדינה בשל הפינוי, אלא אם נתגבשו בחוק זה.
68. לא יהא תושב חייב לשלם שכר טרחת עורכי-דין בשל קבלת כספים על פי חוק זה מעל ל-2% מסכום הפיצויים הכולל כפי שיקבל בפועל.
69. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
70. תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת.

תוספת א'

(סעיף 5)

אגודות

השם המלא של האגודה	כינוי האגודה בחוק זה
אוגדה מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	אוגדה
דקלה כפר שיתופי של משקי חירות-בית"ר בע"מ	דקלה
זהרון מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	זהרון
נאות סיני כפר שיתופי של ישובי חירות-בית"ר בע"מ	נאות סיני
נביעות מושב עובדים להתיישבות חקלאית וקייט בע"מ	נביעות
גיר אברהם מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	גיר אברהם
נתיב העשרה מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	נתיב העשרה
פריאל מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	פריאל
שדות מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ	שדות
תלמי יוסף כפר שיתופי בע"מ	תלמי יוסף
תרס"ג כפר שיתופי של משקי חירות-בית"ר בע"מ (חרובית)	תרס"ג

תוספת ב'

(סעיף 5)

מיתקנים, צמחים רב-שנתיים ומטעים

א. מיתקנים

1. בתי צמיחה:

מידות	ערך בשקלים לפי מדד יוני 1979 (330.3 נקודות)
1 דונם	100000
2 דונם	186000
1 דונם	71000

(א) בית זכוכית:

- (1) בית זכוכית "ונלו"
- (2) בית זכוכית "ונלו" מחובר
- (3) מבנה "גג זכוכית" (סו"ב)

79000	1.15—1.4 דונם	(4) מבנה "גג זכוכית" (ס"ב)
103000	1.5—1.7 דונם	(5) מבנה "גג זכוכית" (ס"ב)
127000	2 דונם	(6) מבנה "גג זכוכית" (ס"ב) מחובר
158000	2.3—2.5 דונם	(7) מבנה "גג זכוכית" (ס"ב) מחובר

ה ע ר ה : בישוב שבו יש בתי זכוכית מדגמים שונים ייקבע הפיצוי למתיישב על פי הדגם המצוי ברוב יחידות המשק באותו ישוב.

20000	1 דונם	(ב) בית פלסטיק (כל הסוגים)
		(ג) בית רשת (כל הסוגים) —
14000		בשל כל דונם משני הראשונים
3000		בשל כל דונם נוסף

2. מיתקנים בבתי צמיחה :

(א) תנורי חימום (כולל מעברים, שרוולים, תרמוסטטים, תא נושם וכל הצידוד הקשור למערכת חימום) :

18000	ל-1 דונם	חימום במזוט
26000	ל-1.5 עד 1.9 דונם	חימום במזוט
34000	ל-2 עד 2.5 דונם	חימום במזוט
14000	ל-1 דונם	חימום בסולר
28000	ל-2 דונם	חימום בסולר
4000		מכל דלק

ה ע ר ה : הפיצוי בשל מכל דלק יינתן רק למתיישב שהוכיח למינהלה כי רכש אותו.

(ב) תאורה וחשמל :

4000	1 דונם	תאורה לבית צמיחה
		(ג) איוורור :

1150		מאורר אחד
		מערכת איוורור עם מזרון לח (כולל מכל, משאבות, אינסטלציה, 4 מאוררים, מזרון ופיקוד)
11000	ל-1 דונם	

45	1 מ"ר	(ד) שולחן גידול מודולרי
----	-------	-------------------------

(ה) שולחנות השרשה :

		מערכת הכוללת שולחן גידול מודולרי, פיקוד, השקיה, חימום (סולרי או חשמלי), משאבה וכל הצידוד
18400	120 מ"ר	
80	1 מ"ר	כל מ"ר נוסף/חסר

ערך בשקלים
לפי מדד יוני 1979
(330.3 נקודות)

מידות		
1 מ"ר	40	(ו) רצפת בטון
1 מטר רץ	72	תעלת בטון להובלת חום ולפיזורו
1 מ"ר	2	(ז) רשת צל מכל סוג שהוא
1 דונם	8000	(ח) איטום בית זכוכית
1 דונם	14500	איטום בית צמיחה לצמחי בית
1 דונם	9100	(ט) מצע מנותק

ה ע ר ה : ציוד נייד, ציוד שדה וכלים חקלאיים, בין במסגרת טיפוס המשק ובין מעבר לטיפוס המשק, ואף אם הם במסגרת נכסי האגודה או נכסי תאגידים אחרים — אינם בני פיצוי ספציפי.

ערך בשקלים
לפי מדד יוני 1979
(330.3 נקודות)

3. מיתקנים אחרים

(א) לוח פיקוד אחד עם כבל, תלת-פזיים — מכל סוג שהוא

ה ע ר ה : לא יינתן פיצוי אלא בשל לוח פיקוד אחד בלבד כאמור לכל יחידת משק.

(ב) מערכות קירור:

נפח במטרים מעוקבים	הנכס	ערך בשקלים	סה"כ בשקלים
(1) 15	מקרר יחידת קירור	{ 3400 5100	8500
(2) 21	מקרר יחידת קירור	{ 4400 6600	11000
(3) 28	מקרר יחידת קירור	{ 6700 7800	14500
(4) כל מ"ק נוסף או מ"ק החסר מ-15	מקרר יחידת קירור	{ 170 330	500

(ג) לולים

מידות	ערך בשקלים	לולים במסגרת טיפוסים א' ו-ב': סככת לול (ללא רצפת בטון)
1 מ"ר	140	רצפת בטון
1 מ"ר	40	מערכת האבסה אוטומטית ללול
24 מטר רץ	3700	כל מטר רץ נוסף/חסר
	55	

אמנות חימום — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.
שוקתות פלסטיק תלויות — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.
מכלי תערוכות — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.

(ד) מכורות

1) מכון רדיה — העלות, על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.

2) כוורות — העלות, על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.

ערך בשקלים	מידות	ב. צמחים רב שנתיים
11400	1 דונם	ורדים, גרברה
3600	1 דונם	פיטוספורום
4200	1 דונם	שרך, רוסקוס, אבונימוס, פרח שעווה
12000	1 דונם	קרוטון

פקעות ובצלים לפרחים — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית בגבולות המכסה שאישרה המועצה למתיישב.

ערך בשקלים	מידות	ג. מטעים
1710	1 דונם	א. עלות נטיעה לכל סוג מטע
		ב. אובדן הכנסה לדונם אחד בעד 4 שנים
		סוג המטע:
2620		לימון
4300		קליפים
1200		שמוטי והדרים אחרים
3400		כרם
5700		אפרסק, נקטרינות, אפרסמון
4800		מנגו רגיל, אבוקדו, ליצי, אנונה, אננס
7500		מנגו צפוף

הערות:

1. בעד תקופה קצרה מ-4 שנים יינתן פיצוי בשיעור יחסי; בעד תקופה שמעל 4 שנים יינתן פיצוי בשל 4 שנים בלבד.

2. סוג המטע וגילו יהיו על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.

תוספת ג'

(סעיף 11)

חישוב הפיצוי למתיישב

א. מבנים

הפיצוי בשל המבנים הנמצאים ביחידת המשק של המתישב, בכל ישוב חקלאי פרט לתרס"ג, יהיה על-פי קביעת השמאי הממשלתי הראשי או 110,200 שקלים, לפי הגבוה שבהם; לענין מתיישב שאין לו בית אריזה, במקום 110,200 שקלים יבוא 78,200 שקלים; הוראה מיוחדת לענין מבנים בתרס"ג נתונה בנספח ד'.

- ב. יחידת המשק על כל רכיביה, בהתאם לטיפוס המשק
 הפיצוי בשל יחידת המשק על כל רכיביה יהיה בהתאם לטיפוסי המשק כדלקמן:
 טיפוס א' — אוגדה, זהרון, גאות-סיני, גביעות, גיר אברהם, פריאל, תלמי יוסף —
 לפי הפירוט בנספח א';
 טיפוס ב' — דקלה, נתיב העשרה — לפי הפירוט שבנספח ב';
 טיפוס ג' — שדות — לפי הפירוט שבנספח ג';
 טיפוס ד' — תרס"ג — לפי הפירוט שבנספח ד'.

ג. השקעות מעבר לטיפוס המשק

(1) מיתקנים

- הפיצוי בשל מיתקנים מעבר לטיפוס המשק יהיה כדלקמן:
 (א) ערך המיתקן יחושב בהתאם לפירוט שבפרט א' לתוספת ב', ובהעדר פירוט
 כאמור — על-פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.
 (ב) מערך המיתקן ינוכה פחת בשיעור הנקוב בנספח ה' בהתאם לטיפוס המשק
 (לסכום שנותר אחרי ניכוי זה ייקרא להלן "היתרה בשל המיתקן").
 (ג) היתרה בשל המיתקן תוצמד בהתאם לאמור בסעיף 58 לחוק.
 (ד) הפיצוי בשל מערכת חימום מרכזית בנאות סיני ובפריאל יהיה כאמור
 בנספח א' 1.

(2) גידולים רב-שנתיים

- (א) צמחים רב-שנתיים
 הפיצוי יהיה לפי פרט ב' לתוספת ב'.
 (ב) מטעים
 הפיצוי בשל מטעים יהיה לפי עלות הנטיעה, ובהתאם לסוג המטע —
 אובדן ההכנסה, הכל לפי פרט ג' בתוספת ב'.

(ג) משתלות למטעים

- (1) מיתקנים — הפיצוי יהיה על-פי פרט משנה (1).
 (2) שתיל —
 א. שתיל שנזרע או יחור שנשתל לאחר 31.12.80 או לפני 1.1.78
 אינו בר פיצוי.
 ב. שתיל שנזרע או יחור שנשתל בשנים הקלנדריות 1978, 1979
 ו-1980 — הפיצוי עליהם יהיה על-פי עלות השתיל.

הערות:

1. עלות השתיל, סוגו וגילו — יקבע הממונה על ההערכה החקלאית.
 2. הפיצוי לפי פסקת משנה זו יינתן רק למתיישב שהוכיח לממונה על ההערכה החקלאית
 שהוא עסק בשתלנות לפני היום הקובע.

(3) מכורות

- על-פי פרט משנה (1) (א) בהגבלת הפיצוי בשל כוורות למספר הכוורות שאישרה
 המועצה לייצור ולשיווק של דבש לאותו מתיישב.

ד. מענק ביטוח אישי

בהתאם לנספח ו'.

ה. מענק לממשיכים בחקלאות

(1) מענק לפי פרט זה יינתן למתניישב ובן זוגו יחד שהם זכאים על פי פרק ב' לחוק זה ושהמציאו למינהלה עד יום 31.3.1983 תצהיר שלהם ותצהיר מטעם האגודה. שאליה הצטרפו, לפי טפסים שקבעה המינהלה, לאמור כי נתקיים לגביהם אחד משלושת אלה:

(א) הם התקבלו כחברים במושב או בקיבוץ או התיישבו במושבה, שהיו קיימים ביום הפינוי, וממשיכים לעסוק בחקלאות;

(ב) הם התקבלו ליישוב חדש שהוקם על פי החלטת המוסדות המיישבים בפיתחת שלום, בתל-שרוחאן, בחולות זיקים או בחד-ננס ליד הכנרת;

(ג) הם התגוררו בזרחון או בנביעות והם קיבלו או יקבלו עד 31.3.1983 קרקע לעיבוד חקלאי באילת או בקרבתה.

(2) סכום המענק יהיה 40,000 שקלים.

(3) על אף האמור בפרט משנה (1) תינתן מחצית מענק לפי פרט זה לבודד או לאחד מבני זוג שנתקיים בו כל האמור בפרט משנה (1).

(4) מתניישב הזכאי למענק לפי פרט זה, שהתגורר ביישוב חקלאי מטיפוס א' או ד', ושעל-פי דו"ח המצאי היו ברשותו מקרר ותאורה והוא מסר אותם לנציג על פי סעיף 8 לחוק זה, יהיה זכאי לקבל מהנציג מקרר אחד בנפח הוזהר לנפח המקרר שמסירתו לנציג אושרה באישור המסירה ותאורה לדוגם אחד בית צמיחה, אולם הוא לא יהיה זכאי להוצאות העברה לפי תוספת זו בשל הפריטים האמורים.

ו. אבדן הכנסה

הפיצוי בשל אבדן הכנסה ליחידת משק לשנה מיום 1.10.81 עד יום 30.9.82, בכל אחת מהאגודות, יהיה 31,500 שקלים.

ז. הוצאות העברה

(1) הוצאות העברה של מיטלטלי בית המגורים, כלים חקלאיים, ציוד נייד וציוד שדה, וכן כל נכס אחר שאינו בר-פיצוי — סך 5000 שקלים.

(2) הוצאות העברה מעבר לאמור בפרט משנה (1) ישולמו אך ורק כאמור בנספח ז', בשל נכסים שהם בני פיצוי על פי תוספת ב' ובתנאי שהמתניישב העביר אותם באמצעיו הוא.

קבע הממונה על ההערכה החקלאית כי חלק מנכס המועבר כאמור אינו ניתן להעברה, ישולם ערכו כמפורט בתוספת ב', ובהעדר פירוט בתוספת ב' — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית.

נספח א' לתוספת ג'

הפיצוי ליחידת משק על כל רכיביה למשק טיפוס א'

(1) נחלה נקיה — 100,000 שקלים;

(2) גינות — 1,000 שקלים;

- (3) 2 דונם בית זכויות — בהתאם לפרט א 1 (א) לתוספת ב' ;
- (4) 1 דונם בית פלסטיק — בהתאם לפרט א 1 (ב) לתוספת ב' ;
- (5) 1 דונם בית רשת — בהתאם לפרט א 1 (ג) לתוספת ב' ;
- (6) תכולת בתי צמיחה — בהתאם לפרטים א 2 ו-ב לתוספת ב' ;
- (7) ציוד נייד וציוד שדה — 21,500 שקלים ;
- (8) מערכת קירור — בהתאם לפרט א 3 (ב) לתוספת ב' ;
- (9) 1 לוח פיקוד וכבל תלת פזיים — בהתאם לפרט א 3 (א) לתוספת ב' ;
- (10) 5 דונם מטע — בהתאם לפרט ג' לתוספת ב'.

ה ע ר ו ת :

1. בישובים נאות סיני ופריאל, שבהם קיימת מערכת חימום מרכזית, כל מתיישב שבית הזכויות שבהחזקתו חומם על ידי מערכת החימום המרכזית יפוצה לענין זה במסגרת טיפוס המשק רק בשל תנור חימום במזוט בהתאם לגודל בית הזכויות כאמור בפרט א 2 (א) לתוספת ב', ומעבר למסגרת זו יפוצה לפי נספח א' 1.
2. פחת — בהתאם לנספח ה'.

נספח א' 1 לתוספת ג'

הפיצוי בשל מערכת חימום מרכזית בנאות סיני ובפריאל

הפיצוי למתיישב בנאות סיני או בפריאל, שבית זכויות שבהחזקתו מחומם על-ידי מערכת חימום מרכזית (להלן — המערכת), יינתן במסגרת השקעות מעבר לטיפוס המשק, כך :

- (1) עלות ההשקעה במערכת תיקבע על פי דו"חות ביצוע או לפי הפירוט הבא, לפי הגבוה ביניהם :
 - (א) האגודה תמציא למינהלה חשבונות או קבלות (להלן — מסמכים) ;
 - (ב) המסמכים יובאו לאישור הממונה על ההערכה החקלאית שהם מעידים על ציוד ושירותים שנרכשו מספקים לשם הקמת המערכת ;
 - (ג) רכיבי המערכת שלא נכללו בדו"ח המצאי לא יהיו בני-פצוי ;
 - (ד) רואה חשבון שמינתה המינהלה יבקר את המסמכים ויאשר אותם ;
 - (2) מעלות ההשקעה כאמור ינוכו מענקים ומימון תקציבי סוכנותי ;
 - ליתרה אחרי ניכוי זה ייקרא "ערך ההשקעה העצמית בשל המערכת" ;
 - (3) מערך ההשקעה העצמית בשל המערכת ינוכה פחת כולל בשיעור 21% ;
 - ליתרה אחרי ניכוי זה ייקרא "יתרת ההשקעה העצמית בשל המערכת" ;
 - (4) יתרת ההשקעה העצמית בשל המערכת תחולק שווה בשווה בין כל המתיישבים שבתי הזכויות שלהם היו מחוברים בפועל למערכת ;
 - (5) מהיתרה למתיישב לפי פסקה (4) ינוכה ערך תנור חימום במזוט בהתאם לגודל בית הזכויות כאמור בפרט א 2 (א) לתוספת ב'.
- לא תנוכה יתרת חובות לזמן ארוך של פריאל.

נספח ב' לתוספת ג'

הפיצוי ליחידת משק על כל רכיביה למשק טיפוס ב'

- (1) נחלה נקיה — 150,000 שקלים ;
- (2) גיבון — 5,000 שקלים ;
- (3) 1 דונם בית זכוכית — בהתאם לפרט א 1 (א) לתוספת ב' ;
- (4) 2 דונם בית רשת — בהתאם לפרט א 1 (ג) לתוספת ב' ;
- (5) תכולת בתי צמיחה — בהתאם לפרטים א 2 ו-ב לתוספת ב' ;
- (6) ציוד נייד וציוד שדה — 89,000 שקלים ;
- (7) מערכת קירור — בהתאם לפרט א 3 (ב) לתוספת ב' ;
- (8) 1 לוח פיקוד וכבל תלת פזיים — בהתאם לפרט א 3 (א) לתוספת ב' ;
- (9) 5 דונם מטע — בהתאם לפרט ג לתוספת ב'.

הערות :

1. כל יחידת משק הממשייכת לטיפוס ב' מוכה לפיצוי בשל 1 דונם בית זכוכית, אף אם אין בה בית זכוכית כלל ואף אם יש בה למעלה מ-1 דונם.
2. ביחידת משק שאין בה בית זכוכית כלל, ינוכה מהפיצוי למתניישוב סך 25,000 שקלים.
3. מיחידת משק שיש בה לפחות 2 דונם בית זכוכית, יוחזר החלק שמעל 1 דונם לנציג ; החזיר המתניישוב פחות מ-1 דונם בית זכוכית — לא יפוצה בשלו כלל ; החזיר המתניישוב 1 דונם ומעלה בית זכוכית — יפוצה בסך 25,000 שקלים.
4. פחת — בהתאם לנספח ה'.

נספח ג' לתוספת ג'

הפיצוי ליחידת משק על כל רכיביה למשק טיפוס ג'

- (1) נחלה נקיה — 200,000 שקלים ;
- (2) גיבון — 5,000 שקלים ;
- (3) לול — 100,000 שקלים ;
- (4) 2 דונם בתי רשת — בהתאם לפרט א 1 (ג) לתוספת ב', ותאורה להם — בהתאם לפרט א 2 (ב) לתוספת ב' ;
- (5) ציוד נייד וציוד שדה — 125,000 שקלים ;
- (6) מערכת קירור — בהתאם לפרט א 3 (ב) לתוספת ב' ;
- (7) 1 לוח פיקוד וכבל תלת פזיים — בהתאם לפרט א 3 (א) לתוספת ב' ;
- (8) 5 דונם מטע — בהתאם לפרט ג לתוספת ב'.

הערות : פחת — בהתאם לנספח ה'.

הפיצוי ליחידת משק על כל רכיביה למשק טיפוס ד'

- א. (1) נחלה נקיה — 100,000 שקלים ;
- (2) גינון — 1000 שקלים ;
- (3) 2 דונם בית זוכית — בהתאם לפרט א 1 (א) (2) לתוספת ב' ;
- (4) 1 דונם בית פלסטיק — בהתאם לפרט א 1 (ב) לתוספת ב' ;
- (5) 1 דונם בית רשת — בהתאם לפרט א 1 (ג) לתוספת ב' ;
- (6) תכולת בתי צמיחה — בהתאם לפרטים א 1 ו-ב לתוספת ב' ;
- (7) ציוד נייד וציוד שדה — 21,500 שקלים ;
- (8) מערכת קירור — בהתאם לפרט א 3 (ב) (3) לתוספת ב' ;
- (9) 1 לוח פיקוד וכבל תלת פזיים — בהתאם לפרט א 3 (א) לתוספת ב' ;
- ב. (1) בית מגורים — 78,200 שקלים ;
- (2) בית אריזה ומבנים אחרים — 32,000 שקלים.

הערות :

1. הפיצוי לפי נספח זה, חוץ מבשל תכולת בתי צמיחה, יהיה ללא תלות בדו"ח מצאי.
2. כל המבנים, המיתקנים והגידולים הרב-שנתיים המפורטים בדו"ח המצאי, חוץ מתכולת בתי צמיחה, יימסרו לנציג ללא פיצוי ; תכולת בתי צמיחה תימסר לנציג וינתן בשלה פיצוי לפי פרטים א (1) ו-ב לתוספת ב', בהתאם לדו"ח המצאי.
3. פחת — בהתאם לנספח ה'.

נספח ה' לתוספת ג'

פחית

- (א) כל מבנה שלא נישום בידי השמאי הממשלתי הראשי, וכל מיתקן וגידול רב-שנתי (למעט מטעים) הנכללים במסגרת טיפוס המשק, השקעות מעבר לטיפוס המשק, נכסי האגודה, ונכסי תאגידים אחרים, טעונים פחת בהתאם לשיעורי הפחת הקבועים לטיפוס המשק שאליו הם משתייכים, כמפורט להלן.
- (ב) הפחת יחושב בשיעור זהה לכל הפריטים החייבים בפחת כאמור בהתאם לפירוט כדלקמן :

טיפוס א' — 21%

טיפוס ב' — 28%

טיפוס ג' — 28%

טיפוס ד' — 21%

שיעורים אלה מוחלטים, ויחולו על כל רכיבי הפיצוי החייבים בפחת כאמור, בלא להתחשב בתקופות הקיום של הרכיב.

מענק ביסוס אישי

המענק יהיה לפי פרטים אלה וצירופיהם, לפי הענין:

נקודות	א. ותק מגורים למשפחה
1	בשל כל שנת מגורים באזור עד 30.9.78
1.25	בשל שנת מגורים ראשונה באזור לאחר 30.9.78
1.50	בשל שנת מגורים שניה באזור לאחר 30.9.78
2.50	בשל שנת מגורים שלישית באזור לאחר 30.9.78
1.75	בשל שנת מגורים רביעית באזור לאחר 30.9.78
2.50	למשפחה שהתיישבה ביישוב חקלאי בשנים הקלנדריות 1971, 1972 ו-1973, בשל כל אחת מהשנים הנקוד יחושב יחסית לחלקי שנה. לרווקים, לרווקות, לגרושים ולגרושות תינתן מחצית ממספר הנקודות שלפי פרט זה. מי שהתיישב כבודד באישור מוסד מיישב, ונישא לפני היום הקובע, ובן-זוגו עבר להתגרר עמו — ייחשב ותקו של כל אחד מבני הזוג כבודד עד יום הנישואין, ומאותו יום — כזוג נשוי. מי ששירת בצבא-הגנה לישראל בשירות סדיר לא תיחשב תקופת שירותו כתקופת ותק מגורים. למשפחת מייסדים שהתיישבה ביישוב חקלאי תוך שנה מיום עלייתו על הקרקע, לפי נתוני מוסד מיישב
1	ב. גורל משפחה
1	בודד
2	זוג נשוי, אלמן או אלמנה
1	ילד ראשון
0.5	ילד שני
0.25	כל ילד נוסף
	ג. גיל
1	מי שנולד אחרי 31.3.37 אך לא אחרי 31.3.47
2	מי שנולד לפני 31.3.37
	ד. ניקוד נוסף
	למשפחה שהתגררה כל תקופת שהותה ביישוב החקלאי בקרוון או בבטונדה
1	ה ע ר ה : לענין נספח זה, תאריך במסמך שלפיו מחושב ותק, בין צוויין ובין שלא צוויין בו יום בחודש, ייחשב למן היום הראשון של החודש.

הוצאות העברה

ערך בשקלים לפי מדד יוני 1979 (330.3 נקודות)	מידות	המיתקן
35,000	1 דונם	בית זכוכית "ונלו"
59,000	2 דונם	בית זכוכית "ונלו"
30,000	1 דונם	בית זכוכית "סולל בונה"
35,000	1—1.5 דונם	בית זכוכית "סולל בונה"
38,000	1.5—1.7 דונם	בית זכוכית "סולל בונה"
52,000	2—2.5 דונם	בית זכוכית "סולל בונה"
6,000	1 דונם	בית פלסטיק
12,000	2 דונם	בית פלסטיק
135	1 דונם	בית רשת
270	2 דונם	בית רשת
135	1 יחידה	תנור חימום
470	1 יחידה	מקרר
13,500	1 דונם	לול
4,000	60 מ"ר	מחסן מודולרי

הממונה על ההערכה החקלאית רשאי לאשר הוצאות בשל העברת מיתקנים שאינם מגויים
בנספח זה וכן צמחים רב-שנתיים, ובלבד שראה שהוצאות אלה אינן עולות על 60% מערך
המיתקנים והצמחים.

הוצאות ההעברה של מיתקנים כאמור, שמידותיהם שונות מן האמורות בנספח זה, יחושבו
באורח יחסי למידות האמורות.

הוצאות ההעברה כוללות הוצאות פירוק, הובלה, נזקים ישירים ועקיפים והקמה מחדש.

תוספת ד'

(סעיפים 12 ו-13)

פיצוי בשל נכסי אגודה, תאגיד אחר ותאגיד מיוחד

סימן א': פיצוי בשל נכסי אגודה

בכפוף להערה שבסוף פרט 2 לתוספת ב', הפיצוי בשל נכסי אגודה יחושב כך:

א. מבנים

(1) עלות ההשקעה במבנה תיקבע בהתאם לדו"ח ביצוע, צמוד ליום 1.8.79, ובהעדר
דו"ח ביצוע — על פי קביעת השמאי הממשלתי הראשי או הממונה על ההערכה
החקלאית, נכונה ליום 1.8.79.

(2) מעלות ההשקעה במבנה לפי פרט משנה (1) ינוכו מענקים ומימון תקציבי
סוכנותי מוצמדים או משוערכים, לפי הענין, מיום קבלתו ועד יום 1.8.79;
לסכום הנותר אחרי ניכוי זה ייקרא להלן "ההשקעה העצמית במבנים".

ב. מיתקנים

- (1) עלות ההשקעה במיתקן תיקבע בהתאם לפירוט שבתוספת ב', ובהעדר פירוט בתוספת ב' — על פי דו"ח ביצוע צמוד ליום 1.8.79, ובהעדר דו"ח ביצוע — על פי קביעת הממונה על ההערכה החקלאית נכונה ליום 1.8.79.
- (2) מעלות ההשקעה במיתקן לפי פרט משנה (1) ינוכו מענקים ומימון תקציבי סוכנות, מוצמדים או משוערכים, לפי הענין, מיום קבלתו עד יום 1.8.79; לסכום שנותר אחרי ניכוי זה ייקרא להלן "ההשקעה העצמית במיתקנים".

ג. מטעים

הפיצוי בשל מטעים יהיה לפי עלות הנטיעה, ובהתאם לסוג המטע — אובדן ההכנסה, הכל לפי פרט ג' בתוספת ב'; מהסכום המתקבל ינוכו מענקים ומימון תקציבי סוכנותי שנתקבלו, מוצמדים או משוערכים, לפי הענין, מיום קבלתם עד יום 1.8.79.

ד. פחת

- פחת לפי גספח ה' לתוספת ג' ינוכה משתי אלה:
- (1) מן ההשקעה העצמית במבנים, פרט למבנים שהשמאי הממשלתי הראשי קבע את עלות ההשקעה בהם;
- (2) מן ההשקעה העצמית במיתקנים.

ה. ניכוי חובות וחלוקת היתרה

מן הפיצוי לפי פרטים א', ב' ו-ג', לאחר ניכוי פחת לפי פרט ד', ינוכו חובות האגודה כדלקמן:

- (1) לבנקים, למוסדות המיישבים ללא הצמדה, לפאז"א — על פי יתרות חובה או חשבונות מעודכנים שהגישו;
- (2) לנושים אחרים — בהתאם ליתרה המופיעה במאזן הפירוק של האגודה, או בהתאם לצו בית משפט או בית דין;

והיתרה, בין חיובית ובין שלילית, תחולק בין חברי האגודה בידי המורשים שנתמנו לפי סעיף 25 לחוק זה, בהתחשב בנסיבות המיוחדות של כל אגודה ובעקרונות האמורים בסעיף קטן (יא) של סעיף 25 האמור, ואם קיימת פסיקת בורר המתייחסת לענין זה בבוררות שהחלה לפני תחילתו של חוק זה — יפעלו המורשים לפי הפסיקה.

הערה: הצמדה ושערוך של המענקים והמימון התקציבי הסוכנותי נערכו בתוספת זו לשם קביעת ההשקעה העצמית בלבד. המענקים האמורים לא יוחזרו, והמימון התקציבי הסוכנותי ינוכה במסגרת סעיף 3 (א) (3) לתוספת ו'.

סימן ב': פיצוי בשל נכסי תאגידים אחרים

בכפוף להערה שבסוף פרט א2 לתוספת ב', הפיצוי בשל נכסי תאגידים אחרים יחושב לפי סימן א'; לענין זה, בכל מקום בסימן א' שנאמר בו "האגודה" יראו כאילו נאמר "התאגיד".

סימן ג': פיצוי בשל תאגיד מיוחד

1. בסימן זה, "תאגיד מיוחד" — כל אחד מאלה:
- (1) כפר הנופש נביעות בע"מ (להלן — כפר הנופש);
- (2) מפעלי נאות סיני אגודה שיתופית חקלאית בע"מ (להלן — המכבסה);
- (3) תחנת הדלק בדקלה (להלן — תחנת הדלק).

2. (א) הפיצוי לכפר הנופש ולמכבסה יחושב על פי סימן ג' לתוספת ז'.
- (ב) הפיצוי לתחנת הדלק יחושב לפי הנספח לתוספת ז'.
3. הוראות סעיפים 10(ב) ו-21 עד 27 לחוק יחולו על הפיצוי שלפי תוספת זו.
4. הוגש ערר לפי סעיף 21 לחוק — לא יעוכב אותו סכום שאינו שנוי במחלוקת ויועבר לידי המורשים שנתמנו לפי סעיף 25 לחוק.
5. חלוקת הכספים לבעלי הזכויות בתאגיד המיוחד תיעשה בידי מורשים בהתאם לאמור בסעיף 25(יא) לחוק.

תוספת ה'

(סעיף 14)

הענקות בשל התיישבות בחולות זיקים

לכל מתיישב — קרקע ומים כלהלן :

40 דונם קרקע ;

מכסת מים שנתית — 20,000 מ"ק.

לחולות זיקים :

- א. בשל המשפחות שיתקבלו לחולות זיקים (להלן — המשפחות), תשתית כלהלן :
 1. הכשרת קרקע.
 2. צרכניה.
 3. מועדון חברים.
 4. מזכירות.
 5. מגרש כדורסל (משולב).
 6. מרפאה.
 7. גן חובה.
 8. גן טרום חובה.
 9. מעון יום.
 10. פעוטון.
 11. כבישים : כביש מרכזי, כבישי גישה בין חצרות הבתים, כביש בטחון היקפי, כביש גישה לחלקות ב' ו-ג', כולם בהתאם לסוג הכביש הקיים במושב נתיב-העשרה באזור.
 12. רשת חשמל —
 - א. רשת חשמל מרכזית במחנה המגורים, לרבות חיבור הבתים לרשת.
 - ב. הובלת חשמל לאזור החממות, למעט חיבור החממות לרשת.
 13. תאורה — תאורת בטחון, תאורת רחובות.
 14. פיתוח — מדרכות באזור הציבורי (למעט מדרכות המובילות מהאזור הציבורי לבית המגורים).
 15. רשת מים מרכזית — לרבות חיבור מים לראש כל חלקה.
 16. חיבור בתי המגורים לרשת המים.

17. מקלטים.

18. גידור הקפי.

19. גינון ציבורי, משחקים בגן הציבורי.

20. חיבור גנרטור לרשת החשמל, ובית גנרטור.

21. טלפונים במזכירות, כקיים במבנה הציבור בנתיב-העשרה.

22. רשת טלפון מרכזית, למעט חיבור בתי המגורים לרשת הטלפון.

23. סככה לאמבולנס.

24. מחסן איגום כלים.

25. מחסן טכני לחמרי הדברה.

ב. בשל כל אחת מהמשפחות, כהשתתפות בהקמת מחסן, סך 265,000 שקלים, וכהשתתפות בהחזקתו של מלווה-מתאם אחד לחולות זיקים, סך 150,000 שקלים, שני הסכומים צמודים למדד נובמבר 1981, והכל בתנאים אלה :

לענין מחסן —

1. המחסן ישמש לדיור זמני למשפחה מיום הפינוי עד להקמת הישוב בחולות-זיקים ;

2. עד יום 31.5.1982 תציג חולות-זיקים לפני המינהלה את כל חשבוניות המס המעידות על הקמת המחסנים ועל הסכומים ששולמו בפועל בשל הקמתם, או הסכם עם קבלן המעיד על הסכומים שישתלמו בשל הקמתם ;

3. פחת הסכום הכולל שלפי החשבונות או ההסכם, משוערך לפי מדד נובמבר 1981, מ-265,000 שקלים למחסן, תחזיר חולות-זיקים למדינה את ההפרש בחצמדה מלאה למדד, תוך שבועיים מיום שהציגה לפני המינהלה את חשבוניות המס או ההסכם ;

לענין מלווה-מתאם :

חולות-זיקים תציג בפני המינהלה ראיות להנחת דעתה בדבר שכר עבודה ששולם בפועל למלווה-מתאם לתקופה שמנובמבר 1981 עד אפריל 1982.

תוספת ו'

(סעיף 16)

פיצוי סופי למתיישב

1. בתוספת זו —

"תקרת הפיצוי" — סכום הפיצוי הכללי המרבי הקבוע בנספח לתוספת זו לכל אחת מהאגודות, בהתבסס על מספר יחידות המשק בישוב החקלאי המזכות לפיצוי לפי סעיפים 11, 12 ו-13(א) לחוק זה ; בעקבות כל שינוי במספר יחידות המשק המזכות כאמור, כמפורט בנספח, יחול שינוי יחסי, חיובי או שלילי, בתקרת הפיצוי הקבוע לאגודה ; תקרת הפיצוי חושבה —

(1) לפני הפחתתם של אלה :

- (א) חובות כאמור בסעיף 3 לתוספת זו של כל המתיישבים ביישוב החקלאי ;
(ב) חסר ;
(ג) מסים ;
(ד) ערכם של מיתקנים, גידולים רב-שנתיים ותכולת בתי צמיחה, שהם בני-פיצוי לפי תוספת ב', המועברים בידי המתיישב או האגודה או תאגיד מיוחד או תאגיד אחר אל מחוץ לאזור ;
(ה) סכומי המחאות פיצוי בשל התפנות מהאזור, שנתנו מתיישבים לממשלה ;

(2) אחרי הפחתתם של אלה, שהם מעבר לתקרת הפיצוי :

- (א) מענק על פי סעיף 11(א) (5) לחוק זה ;
(ב) פחת בשיעור הנקוב בנספח ה' לתוספת ג', על פי טיפוס המשק שעמו נמנית האגודה ;
(ג) פיצוי בשל תאגיד מיוחד כאמור בסימן ג' לתוספת ד'.

"ערך זכאות גלמית" — ערך הזכאות לכלל יחידות המשק המזכות ביישוב חקלאי בשל כל רכיבי הפיצוי שלפי סעיפים 11, 12 ו-13(א) לחוק זה, לרבות האמור בפסקה (1) להגדרת תקרת הפיצוי ולמעט האמור בפסקה (2) להגדרה האמורה ;
"יתרה" — ההפרש בין תקרת הפיצוי לבין ערך הזכאות הגלמית ;
"יתרה למתיישב" — חלק מהיתרה, כפי שיקבעו המורשים כסכום שישולם למתיישב, בהתאם לגסיבות המיוחדות של כל אגודה ולהנחות האמורות בסעיף 25(יא).

2. (א) הפיצוי הכולל למתיישב יהיה הפיצוי המגיע לו לפי סעיפים 11, 12 ו-13(א) לחוק זה, בצירוף היתרה למתיישב.

(ב) עלה הפיצוי הכולל בשל כל רכיבי הפיצוי ביישוב החקלאי על פי סעיפים 11, 12 ו-13(א) לחוק זה, לפני ניכוי כל האמור בסעיף 1(1), על תקרת הפיצוי של אותו ישוב, ינוכה הסכום שמעל אותה תקרה מהפיצוי הכולל האמור, לפי סדר זה : מפיצוי לפי סעיף 13(א), מפיצוי לפי סעיף 12, מפיצוי לפי סעיף 11.

(ג) מהפיצוי הכולל למתיישב, כאמור בסעיף קטן (א), ינוכה כל האמור בסעיף 1(1)(ב) עד (ה) וחובות לפי סעיף 3, וכן כל סכום שקיבל מאת המדינה עקב חוזה השלום עם מצרים, לרבות חלקו היחסי בכל סכום שקיבלו כאמור האגודה או תאגיד מיוחד או תאגיד אחר, כשהם צמודים למדד מיום קבלתם ועד ליום העברת התשלום לידי המורשים לפי סעיף 25 לחוק זה.

(ד) (1) היה שינוי שלילי במספר יחידות המשק המזכות, יתווסף לסכום הפיצוי בשל נכסי האגודה כאמור בסעיף 12 לחוק החלק היחסי בשל חברי האגודה העודפים על מספר יחידות המשק המזכות, כשהוא מחושב לפי פסקה (2).

(2) החלק היחסי בשל חבר אגודה שאינו נמנה עם מספר יחידות המשק המזכות יהיה סכום הפיצוי בשל נכסי האגודה לפי סעיף 12 לחוק מחולק במספר יחידות המשק המזכות.

(3) "חבר אגודה" לענין סעיף קטן זה, חבר אגודה ובני משפחתו ביחד.

3. (א) חובות אלה ינוכו לענין תוספת זו לגבי כל מתיישב בכל ישוב חקלאי, למעט תרס"ג :

- (1) חובות שוטפים לאגודה — על פי ספרי האגודה ;
 - (2) חובות למוסדות בנקאיים — על פי דו"חות יתרות חובה מעודכנים שהגישו הבנקים, לפי פירוט למתיישבים שהגישה האגודה למינהלה ;
 - (3) חובות למוסד מיישב — על פי חשבון השקעות שהגיש ללא הצמדה הכולל הן את חובו האישי של המתיישב והן את חלקו היחסי בנכסי האגודה ובמבני ציבור, לרבות חוב בשל 1 דונם בית זכוכית שבשלו קיבל מתיישב בעל יחידת משק מטיפוס ב' פיצוי אף שאין בה בית זכוכית כלל ;
 - (4) חובות לפאז"א — על פי יתרות חובה מעודכנות שהגישה ;
 - (5) חובות אחרים — בהתאם לצו בית משפט או בית דין.
- (ב) חובות אלה ינוכו לענין תוספת זו לגבי כל מתיישב בתרס"ג :
- (1) חובות כמפורט בסעיף קטן (א) (1), (2), (4) ו-(5) ;
 - (2) חובות למוסד מיישב בסכום קבוע של 150,000 שקלים, שלא יהיה מוצמד.

נספח לתוספת ו'

תקרות פיצוי

(בערכי 3.12.1981)

תקרת הפיצוי במיליוני שקלים	מס' יחידות המשק המזכות	האגודה
528	67	שדות
216	41	ניר אברהם
173	36	נביעות
288	40	דקלה
37	8	זהרון
118	23	תרס"ג
406	58	נתיב העשרה
285	53	אוגדה
63	14	תלמי יוסף
109	19	נאות סיני
100	24	פריאל

תוספת ז'

(סעיף 33)

הפיצויים לעירוניים – רכיבים וחשוב

סימן א': מענק ביסוס

1. (א) המסמכים והאישורים הבאים יהיו ראייה לכאורה לזכאותו של תושב:
 - (1) לענין תושבי אופירה ומרחב שלמה:
 - א. רשימות מינהל מרחב שלמה כפי שנמסרו למשרד הבינוי והשיכון;
 - ב. תצהיר מלווה באישור ועד התושבים על גכונות העובדות המובאות בו;
 - ג. אישור ועדת האיכלוס של אופירה לגבי מי שהגיש בקשה לאיכלוס לוועדה לפני היום הקובע והפך לתושב קבע באופירה לאחר היום הקובע;
 - (2) לענין תושבי ימית – אישור צוות ההקמה של ימית;
 - (3) לענין תושבים אחרים – רשימות תושבים שמסר משרד החקלאות, מינהל אזורי אית"ם, הסוכנות היהודית או ועד מושב למשרד הבינוי והשיכון.
 - (ב) תושב ימית או אופירה אשר הגיש בקשה לוועדת איכלוס של משרד הבינוי והשיכון ואושר בידיה לפני היום הקובע אך התחיל את מגוריו בימית או אופירה לאחר היום הקובע, עקב נסיבות שלא היו תלויות בו, והתגורר שם מאז תחילת מגוריו דרך קבע ורוב ימות השנה, יאושר כתושב זכאי, זולת אם מצאה ועדת הזכאות נסיבות ונימוקים מיוחדים שלא לאשרו.
2. תושב זכאי יהיה זכאי לקבל מענק ביסוס, עקב פיגויו ממקום מגוריו באזור, בנקודות לפי סימן זה.
3. חישוב הנקודות לתושב זכאי ייעשה כך:
 - (א) בשל ותק מגורים:
 - (1) בשל תקופת מגורים של משפחה באזור –
 - (א) עד 30.9.1978 – נקודה אחת לשנה
 - (ב) מ-1.10.1978 עד 31.7.1979 – 1.25 נקודות
 - (ג) מ-1.8.1979 עד 31.7.1980 – 1.5 נקודות
 - (ד) מ-1.8.1980 עד 31.7.1981 – 2.5 נקודות
 - (ה) מ-1.8.1981 והלאה – 2.6 נקודות.
 - (2) בשל חלק של תקופה כאמור בפסקה 1(ב), (ג) ו-(ד) ייעשה חישוב יחסי של ניקוד;
 - (3) ותק מגורים ייחשב לפי הוותק של בן הזוג שהקדים להיות זכאי, ובלבד שבני הזוג היו נשואים זה לזה כאשר אחד מהם היה לזכאי כאמור;
 - (4) לא היו בני-הזוג נשואים זה לזה בעת היות הראשון מהם לזכאי, ייחשב ותקם כמשפחה מתאריך נישואיהם, ולפני מועד זה – ייחשב הותק של כל אחד מבני הזוג כרווק;

(5) בשל מגורים באזור יוענקו נקודות ליחיד מגיל 18 ומעלה אם מלאו לו 18 שנים טרם מועד הפינוי.

(6) תושב במרכז קליטה או בפיתחת רפיח שעבר לימית לפני היום הקובע ואושר כזכאי בידי ועדת איכלוס, יבואו ימי שהותו במרכז הקליטה או בפיתחה במניין ותק מגוריו בימית, ובלבד שלא היה תושב קבע במקום אחר לאחר שהתגורר במרכז קליטה או בפיתחה לפני הגיעו לימית.

(ב) בשל גודל המשפחה :

לבודד מעל גיל 18 — 1 נקודה

לזוג נשוי — 2 נקודות

לאלמן, לאלמנה, גרוש, גרושה, רווק או רווקה שילדיהם מתגורים עמם

דרך קבע — 2 נקודות

לילד ראשון — 1 נקודה

לילד שני — 0.5 נקודה

לכל ילד נוסף — 0.25 נקודה

(ג) בשל גיל :

לתושב זכאי —

(1) שנוולד אחרי 31.3.37 אך לא אחרי 31.3.47 — 1 נקודה ;

(2) שנוולד לפני 1.4.37 — 2 נקודות.

(ד) מענק ותיקים :

בשל תקופת מגורים של משפחה בימית או אופירה מ-1.10.71 ועד 30.9.74 יוענקו 2.5 נקודות נוספות לשנה. בשל חלק יחסי של תקופה זו ייערך חישוב יחסי של הניקוד.

(ה) מענק מייסדים :

(1) לתושבים זכאים בימית אשר התיישבו בה לפני 30.9.1976 תוענק

נקודה נוספת ;

(2) לתושבים זכאים באופירה אשר התיישבו בה לפני 30.9.1975 תוענק

נקודה נוספת.

(ו) תושב זכאי רווק או שזכאותו הוכרה כבודד יזכה במחצית מספר הנקודות המפורטות בסעיף זה בשל כל שנת מגורים באזור ; הוראה זו לא תחול על הנקודות שלפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג).

4. (א) נשים הנשואות למשרתים בצה"ל לפי התחייבות לשרות קבע והמתגוררות עם משפחותיהן בשכירות בדיוור מטעם צה"ל בימית או אופירה, ייחשבו, לכאורה, כתושבות זכאיות לצורך קבלת מענק ביסוס אם גרו בימית או אופירה ביום הקובע ומשך מגוריהן במקומות אלה עלה על שלוש שנים רצופות ומהן לפחות ששה חדשים לפני היום הקובע.

(ב) לזכאית לפי סעיף קטן (א) שמשך מגוריה בימית או באופירה היה בין שלוש לבין ארבע שנים, ישולם מענק ביסוס בסכום קבוע של 180,000 שקלים צמוד למדד חודש נובמבר 1981, ובנוסף לכך —

- (1) בשל ילד ראשון — 1 נקודה ;
- (2) בשל ילד שני — 0.5 נקודה ;
- (3) בשל כל ילד נוסף — 0.25 נקודה ;
- (4) בשל כל שנת ותק מעל ארבע שנים — סכום השווה ל-15% מהסכום המצטבר לפי הרישה ופסקאות (1) עד (3), ובשל חלק שנה — שיעור יחסי ;
- (5) מענק מייסדים ומענק ותיקים בהתאם לסעיף 3(ד) ו-3(ה).
- (ג) האמור בסעיף זה לא יגרע מזכותה של הזכאית לפיו לפיצוי על פי סעיף 17(ב) או סימנים ג' ו-ד',
- אולם —

- (1) ההתנאה שבסעיף 41(א) לא תחול עליה ;
- (2) היא לא תהיה זכאית לפיצוי אחר לפי תוספת זו.

5. אזרח עובד צבא שגר במחנה צבאי, או עובד שגר במחנה עבודה אזרחי, ייחשב, לכאורה, לתושב זכאי לצורך קבלת מענק ביסוס בלבד, אם נתקיימו בו כל אלה :
 - (1) המחנה היה סמוך לאופירה או ימית ודייריו האזרחיים היו חלק מן החברה העירונית במקומות אלה ;
 - (2) מרכז חייו היה באופירה או בימית ;
 - (3) משפחתו, אם היתה לו, לא עברה לגור עמו עקב נסיבות שלא היו בשליטתו ;
 - (4) הוא גר לפחות 4 שנים רצופות במקום, מהן שנתיים לפחות לפני היום הקובע.

סימן ב': פיצויים בשל דיור

6. (א) תושבים אשר רכשו זכויות חכירה בדירה או בבית בימית מאת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, או רכשו אותן מתושב אחר והעברת הזכויות אושרה בידי משרד הבינוי והשיכון או שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, יהיו זכאים לפיצוי בשל אובדן זכויותיהם בדירה או בבית בסכום המפורט בסעיף 7.

(ב) תושב כאמור בסעיף קטן (א) שחתם על הסכם למכירת הדירה או הבית למדינה באמצעות חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ בתוקף הוראת חוזה בינו לבין המדינה או החברה האמורה שנערך לפני תחילתו של חוק זה — דינו כדין תושב שקיבל מקדמה על חשבון הפיצוי לפי סימן זה בסכום שקיבל לפי אותו הסכם, משוערך לפי מדד תשומות הבניה למגורים עד יום תשלום הפיצוי שלפי חוק זה.

(ג) הסכומים הנקובים בסעיף 7 יהיו צמודים למדד תשומות הבניה למגורים מן המדד שפורסם לפני 1.8.79, דהיינו 484.9 נקודות, ועד המדד שיפורסם סמוך לפני מועד כל תשלום מלא או חלקי בשל הזכויות בדירה או בבית ; אולם לגבי מי שהגיש את תביעתו החל מיום 1.3.1982, במקום מדד תשומות הבניה למגורים יבוא מדד מחירי דירות ודמי מפתח שבסעיף הדיור במדד המחירים לצרכן.

(ד) מי שרכש דירה בימית לאחר היום הקובע ואושר בידי ועדת איכלוס כתושב ימית לפני היום הקובע — יהא זכאי לפיצוי בשל הזכויות בדירה.

7. (א) סכום הפיצויים בשל זכויות ביחידת מגורים שנרכשה בימית יהיה :

(1) דירות בבתים של 3 קומות :

שקלים	חדרים
141,105	3
	3.5
153,460	כולל 10 מ"ר מרפסת
167,750	4

(2) בית תלת קומתי שלב ב' :

167,750	4 קומה א'
159,500	4 קומה ב'
141,105	3 קומה ג'

(3) דירות בבתים דו-קומתיים :

159,500	3
184,000	4

(4) קומג'ים :

174,200	3
190,000	4
235,000	5

(5) בתים בודדים :

202,400	3
231,000	4

(ב) תושב זכאי אשר בנה בעצמו בית למגוריו בתכנית "בנה ביתך" בימית יהיה זכאי לפיצוי בשל ביתו לפי שומתו של השמאי הממשלתי הראשי, שתיעשה על בסיס שווי ממוצע של דיור מסוג דומה בערך.

8. עסק שאינו זכאי, או מוסד ציבורי או פרטי, אשר רכש דירה או בית מגורים באזור, בין לפני היום הקובע ובין לאחריו, כדי לתת או להשכיר מקום מגורים לעובדיו באזור, לא יהיה זכאי לפיצוי על פי סעיף 7, אולם הוא יהיה זכאי להחזר מחיר הנכס במועד רכישתו, בהצמדה למדד תשומות הבניה למגורים ובניכוי כל חוב שהוא חייב בשל הנכס, לרבות מילווה שקיבל לשם רכישתו.

9. (א) הממשלה תאפשר לתושבים זכאים אשר קיבלו הלוואה אפוטיקאית בהכוונתה לרכישת הזכויות בדירה בימית לגרור את ההלוואה, בתנאים שבהם ניתנה, לדירה חדשה אם רכשו דירה בארץ ישראל תוך ששה חדשים מיום קבלת מקדמת הפיצוי בשל הדירה בימית.

(ב) לא גרר הזכאי את ההלוואה תוך המועד האמור, תקווזו יתרת ההלוואה האפוטיקאית האמורה מהתשלום האחרון בשל הדירה במועד תשלומו.

(ג) תושבים שקיבלו הלוואה עומדת לצורך רכישת זכויות בדירה בימית לא יידרשו להחזירה והיא תיהפך למענק.

10. (א) תושב זכאי אשר שכר באזור דירה למגוריו ממדינת ישראל או מטעמה (למעט דיור שהשכיר משרד הבטחון או צה"ל למשרתים בצה"ל או לעובדיו) יהיה זכאי לקבל תעודת זכאות שתקנה זכות להלוואה אפוטיקאית לפי אחת החלופות הבאות :

(1) למשפחה — תעודת זכאות המקנה זכות לקבלת הלוואה בסך 300,000 שקלים; סכום זה צמוד למדד תשומות הבניה למגורים של חודש אפריל 1981;

(2) לבודד או רווק — תעודת זכאות המקנה זכות לקבלת הלוואה בסך 241,285 שקלים; סכום זה צמוד למדד תשומות הבניה למגורים של חודש אפריל 1981;

(3) החזר ההלוואה לפי פסקאות (1) ו-(2) יהיה במשך 18 שנים וביריבית של 12% בלתי צמודה.

(ב) לילדי תושבים זכאים, שגרו עם הוריהם, והגיעו לגיל 18 לאחר היום הקובע ולפני הפינוי — תינתן תעודת זכאות באותן זכויות שנותן משרד השיכון והבינוי לרווקים באזורי פיתוח.

(ג) תושב זכאי יהיה רשאי לממש את תעודת הזכאות במשך תקופה של שלוש שנים מיום שעזב את האזור.

(ד) לתושב תהיה הזכות לגרור את ההלוואה שיקבל עקב תעודת הזכאות בכל עת שירצה ללא מגבלות מחיר, שטח ומקום דירה, ותישמר זכותו לפרוע את ההלוואה לפני מועד פרעונה.

11. (א) תושבים זכאים שהם שוכרי דירות מהמדינה או מאחר מטעמה באופירה או במרכז אבשלום, או שהם שוכרי דירות כאמור בימית אף אם יש להם אופציה לרכישתן, יהיו זכאים לקבל, במקום תעודת זכאות לפי הוראת סעיף 10, הלוואה עומדת לשם רכישת דיר, אם נתקיימו בהם שני אלה:

(1) השכרת הדיר להם לא היתה מאת מעביד בקשר עם קבלת עבודה או עם עבודה באזור;

(2) משך מגוריהם בדירה היה לפחות שלוש שנים רצופות ומהן לפחות חצי שנה לפני היום הקובע.

(ב) ועדת הזכאות רשאית, מנימוקים מיוחדים שיפורטו, לאשר מתן הלוואה עומדת לתושב זכאי גם אם תקופת מגוריו בדירה היו קצרות מהנקוב בסעיף קטן (א)(1) או אם עקב תנאי מגורים מיוחדים במרחב שלמה לא יכל או לא ניתן לו לשכור דירה.

(ג) ההלוואה העומדת למשפחה תהיה בסכום של 330,000 שקלים ולרוק או בודד 265,413 שקלים, שני הסכומים צמודים למדד תשומות הבניה למגורים של חודש מרס 1981.

(ד) תנאי ההלוואה העומדת יהיו קרובים ככל האפשר לתנאי מענק וייקבעו בידי ועדת הזכאות בתיאום עם החשב הכללי של משרד האוצר.

(ה) הועדה תקבע נהלים, תנאים וכללים למתן ההלוואה העומדת למי שקיבלו וניצלו תעודות זכאות.

12. (א) תושב זכאי אשר חתם לפני היום הקובע על הסכם פיתוח עם מינהל מקרקעי ישראל לגבי מגרש באזור "בנה ביתך" באופירה או בימית, יוכל לקבל ללא מכרז או הגרלה מגרש חלוף ולחתום על הסכם פיתוח ללא תשלום עם מינהל מקרקעי ישראל לגבי מגרש בגודל דומה, מתוך מגרשים אשר יוצעו לציבור, אם יוצעו, בתכניות "בנה ביתך" בערד או באזורי פיתוח א+; זכות זו תעמוד לתושב חמש שנים מיום הפינוי.

(ב) לא הציע מינהל מקרקעי ישראל מגרשים כאמור בסעיף קטן (א), או לא רצה התושב לחתום על הסכם פיתוח לגבי מגרש מן המגרשים שהוצעו, או החליט שלא להמשיך בתכנית "בנה ביתך", תפקע זכותו לחתום על הסכם פיתוח כאמור לגבי מגרש כלשהו והוא יהיה זכאי להחזר השקעתו בפועל במחיר המגרש באזור, בפיתוחו, בתכנונו או בהתחלת בניה עליו בתוספת הצמדה למדד תשומות הבניה למגורים וריבית לא צמודה של 4% לשנה, מיום ההוצאה בפועל ועד לתשלום החזר ההשקעה.

(ג) מימש התושב רכישת מגרש חדש כאמור והוכיח להנחת דעת ועדת הזכאות כי היו לו השקעות בתכנון המגרש באזור או בהתחלת הבניה עליו, תוחזר לו ההשקעה בתוספת הצמדה למדד תשומות הבניה למגורים וריבית של 4% לא צמודה לשנה, לפי ראיות שהמציא להנחת דעת הועדה.

(ד) אזורי ישראלי או הרשאי לשבת בישראל אשר חתם לפני היום הקובע על הסכם פיתוח עם מינהל מקרקעי ישראל לגבי מגרש באזור "בנה ביתך" באופירה או בימית ולא הוכר כתושב זכאי — יהיה זכאי להחזר השקעתו במחיר המגרש, בתשלומים לפיתוחו ובהתחלת בניה עליו, אם היתה, בתנאים המפורטים בסעיף קטן (ב) ולא תהיה לו כל תביעה נוספת עקב ביטול זכותו.

13. (א) תושב זכאי בימית המקבל פיצוי בשל דיור לפי הוראות סעיפים 6 ו-7 יהיה זכאי גם לתשלום הוצאות העברה.

(ב) בסעיף זה, "הוצאות העברה" — הוצאות להובלת ציוד וריהוט מימית למקום אחר בארץ בדרך מקובלת וסבירה, התקנת מונה גז, מונה חשמל ומונה מים לדירה חדשה, ביול חווה לרכישת הדירה החדשה ומס רכישתה בשל רכישתה, מס ערך מוסף החל על רכישת הדירה החדשה, ושכר טרחת עורך דין בשל רכישת הדירה החדשה לפי התעריף המינימלי מטעם לשכת עורכי הדין בישראל שיהיה בתוקף בעת חתימת ההסכם; "דירה חדשה" — לרבות יחידת מגורים חדשה שהתושב בונה, ולרבות יחידת מגורים לא חדשה שהוא רכש ומשפץ או מרחיב.

(ג) התשלומים לפי סעיף זה יחושבו כאילו רכש הזכאי דירה שוות ערך לדירה שפוצה בעדה בימית לפי ערכה הגקוב בסעיף 7, בצירוף הפרשי הצמדה למדד עד למועד רכישת הדירה החדשה.

(ד) התושב יהיה זכאי לסכום הוצאות העברה כאמור על-פי קבלות שהגיש, אולם הוא זכאי לקבל ללא המצאת קבלות סכום שלא יעלה על 15% ממחיר הדירה שפוצה בשלה, כאשר שוויה משוערך ליום התשלום.

14. תושב זכאי באזור שחלים עליו סעיפים 10 ו-11 יהיה זכאי, ללא המצאת קבלות, לתשלום הוצאות העתקת מגוריו בסך 6,000 שקלים לתושב אופירה או מרכז אבשלום ו-5,000 שקלים לתושב ימית, הכל צמוד למדד על בסיס מדד חודש דצמבר 1979.

15. תושב זכאי רווק או בודד יהיה זכאי למלוא הסכומים הנקובים בסעיפים 13 ו-14.

16. (א) זכאי תושב ימית המקבל פיצוי לפי הוראות סעיפים 6 ו-7 יהיה זכאי להחזר הוצאותיו בהתקנת תוספות ושיפוצים לדירה; סכום ההחזר יוערך לאחר שהוגשה שומתו של השמאי הממשלתי הראשי, ואם לא נערכה שומה כאמור שלא מחמת שהתובע מנע את עריכתה — יהיו ראיות אחרות הנתמכות בתצהיר ראייה לכאורה לסכום המגיע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי הזכאי שהתקין תוספות ושיפוצים כאמור לבחור, במקום שומת השמאי, בקבלת פיצוי קבוע בסכום של 20,000 שקלים, ללא הוכחה; סכום זה צמוד למדד תשומות הבניה למגורים של חודש דצמבר 1981.

(ג) תושב זכאי המקבל פיצוי לפי סעיף 11 יהיה זכאי לקבל סכום קבוע בסך 10,000 שקלים צמוד למדד תשומות הבניה למגורים של חודש דצמבר 1981 בשל שיפורים או שיפוצים שביצע במושכר.

17. (א) לתושב זכאי תשולם השתתפות בשכר דירה לדירור חלוף במקרים ובתנאים הבאים:

(1) התושב הזכאי רכש דירה בארץ ישראל ובניית הדירה או מסירת ההחזקה בה לא הסתיימה;

(2) ההשתתפות תשולם כנגד הצגת חווה הרכישה של הדירה החדשה שבו נקוב מועד מסירתה והצגת חווה שכירות של דירה חלופה;

(3) ההשתתפות תהיה בסכום שייקבע לפי הניקוד הגבוה ביותר של משרד הבינוי והשיכון לזוגות צעירים לענין השתתפות בשכר דירה במקרים דומים;

(4) התשלום ישולם מראש ויהיה שווה למכפלת סכום ההשתתפות החדשי כפול מספר החדשים שבין יום הפינוי למועד המסירה של הדירה אך לא יותר מ-12 חדשים.

(ב) תושב זכאי באזור העובר להתיישבות חקלאית כאמור בפרט ה' לתוספת ג' יחולו עליו הוראות פרט ה' האמור, אלא שבמקום הוראת המינהלה תבוא הוראת ועדת הזכאות.

סימן ג': פיצוי בשל עסק

18. הוראות סימן זה לא יחולו לגבי תחנות דלק בסיני; פיצוי בשל תחנות דלק אלו יהיה לפי עקרונות שומה שלפי הגספח לתוספת זו.

19. (א) לא תוכר זכאות על פי סימן זה לגבי מבנה שהוקם שלא כדין, שטח שהוחזק שלא כדין, או עסק שנוהל שלא כדין.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם ראתה ועדת הזכאות כי נהג בעל עסק בתום לב בהפעלת העסק או בבניית המבנה ונתקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות תשלום פיצוי, היא רשאית לאשר מתן פיצוי על פי עקרונות סימן זה אף בחריגה מסעיף קטן (א).

(ג) בבדיקת השאלה אם ניהל אדם עסק, תתן ועדת הזכאות משקל רב לדיווחותיו לרשויות המס.

20. (א) בעל עסק זכאי יפוצה בשל זכויותיו במקרקעין (לרבות מבנים), בשל הוצאות והפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר או בחיסולו ובשל כל הפסד של מוניטין, הכל כמפורט בסימן זה; לפיצוי כאמור ייקרא להלן "פיצוי על בסיס נכסים".

(ב) במקום פיצוי על בסיס נכסים רשאי בעל עסק לדרוש פיצוי על בסיס של הפסד הכנסה ומוניטין, הכל בכפוף להוראות סימן זה; לפיצוי כאמור ייקרא להלן "פיצוי על בסיס הכנסה".

(ג) השמאי הממשלתי הראשי יעריך את הפיצויים בנפרד לגבי כל עסק ועסק בכפוף להוראות סימן זה.

21. (א) אלה מרכיביו של פיצוי על בסיס נכסים :

- (1) זכויות במקרקעין (לרבות מבנים) לפי הוראות סעיף 22 ;
- (2) הוצאות והפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר או בחיסולו לפי הוראות סעיפים 23 ו-24 ;
- (3) הפסד מוניטין לפי הוראות סעיף 25.

(ב) הערכת שווי הזכויות במקרקעין בידי השמאי הממשלתי הראשי תהיה על בסיס הערכה של סידור חלוף לבעל עסק באזור ממוצע באילת ובאזור טוב בערד.

(ג) הערכת שווי המבנה והציוד תיעשה על בסיס מצבם ביום הקובע ; לא יובאו בחשבון השקעות במבנה או בציוד שנעשו לאחר היום הקובע, אלא אם אושרה בקשה להשקעה כזו בוועדה שהסמיכה לכך הממשלה ובאישור שניתן כאמור לא סוייגה במפורש זכות המבקש לקבל פיצויים בשל השקעה כזו, אולם רשאית ועדת הזכאות להביא בחשבון השקעות כאלה אף אם לא ניתן להן אישור כאמור, אם ראתה שהן נעשו במהלך הרגיל של העסק ובמידה הסבירה הנחוצה להבטיח את ניהולו התקין.

22. זכויות במקרקעין —

(א) בעלי זכויות חכירה בבית עסק לתקופה ארוכה (מסחר):

- (1) בשל רכיב זה יקבל בעל זכויות חכירה במבנה, מבניה קשיחה וברמת בניה המקובלת בבניה הציבורית, פיצוי שייקבע בין שיעור המינימום לשיעור המקסימום כמפורט בפסקה (2); קביעת השיעור הסופי תיעשה בהתחשב בנתוני המקום ונתונים פיזיים נוספים ;

בשקלים	(2) ואלה שיעורי המינימום והמקסימום למ"ר :
6,000—6,500	עד 40 מ"ר נטו ראשונים
3,600—4,600	40—80 מ"ר נטו נוספים
2,200—2,700	80—150 מ"ר נטו נוספים
	מעל 150 מ"ר נטו — בהתחשב באופי ובטיב של המבנה.
2,200—2,700	בשל שטחים גלויים — גלריה בבניה קשיחה
1,500—1,700	בשל שטחי מרתפים הקשורים לנכס עצמו

(3) השטחים יחושבו בהתאם למפורט בחוזי הרכישה שבין הזכאי לבין שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, ובאין פירוט כאמור — לאחר שהוגשה לוועדת הזכאות מדידת השטחים שעשה השמאי הממשלתי הראשי ;

(4) שטחי החסנה שאינם קשורים לנכס עצמו, ושטחי מרפסת או חצר צמודים המשמשים כדין את העסק, יוערכו בנפרד ;

(5) למרתף מסחרי המשמש ללקוחות או למשרד של בעל העסק ייקבע שווי בסיסי של 33% מהערך היסודי בהתאם לפסקה (2);

(6) מקום שהיחס בין חזית לעומק פחות מיחס 1:2 יחושב השווי בהתאם לערך הגבוה הנקוב בטבלה ;

(7) תוספת בשל גובה: בשל נכס מסחרי שגבהו מעל 3.5 מטר תינתן תוספת של 2.25% על הבסיס המצויין בפסקה (2) בשל כל 20 ס"מ גובה ;

(8) לבעלי זכויות במבנים שאינם קשיחים או שאינם תואמים רמת בניה מקובלת, כאמור בסעיף קטן זה, או אינם נכנסים למסגרת סעיף קטן זה מסיבה אחרת, ייקבע השווי לאחר שהוגשה הערכת השמאי הממשלתי הראשי תוך התייחסות לעקרונות האמורים לעיל ובהתחשב באופי ובטיב של המבנה.

(ב) שוכרי מבנים לבתי עסק לתקופות קצרות :

זכאים לפי סעיף קטן זה הם מי ששכרו מבנים לבתי עסק לתקופות קצרות ממדינת ישראל או מאחר מטעמה, לרבות מחברה ממשלתית, והם שוכרים לעסקי מסחר ושירותים או שוכרים לתעשיה ומלאכה.

(1) שוכרים למסחר ולשירותים —

א. הפיצוי בשל רכיב זה יחושב לפי פסקת משנה (ב) באחוז מתאים משווי הנכס, כפי שהוערך לבעלי זכות החכירה לתקופה ארוכה בסעיף קטן (א). בקביעת שיעור הפיצוי הובאה בחשבון הפרשי דמי השכירות הצפויים עקב ההעברה, הציפיה לעתיד של השוכר לחידוש חוזה השכירות, ומשך התקופה שבה שהה במושכר בפועל ;
ב. להלן טבלת חישוב שיעורי הפיצויים בשל שווי הזכויות במקרקעין לשוכר הנמנה עם קבוצה זו :

שיעור משווי הנכס ב-%	משך שנות השכירות בטוען
24%	עד 1
26%	מעל 1 עד 2
30%	מעל 2 עד 3
34%	מעל 3 עד 4
36%	מעל 4 עד 5
41%	מעל 5 עד 6
46%	מעל 6 עד 7
50%	מעל 7

(2) שוכרים לתעשיה ולמלאכה —

לשוכר לתעשיה או למלאכה יינתן פיצוי בדרך של מתן מושכר חלוף או בדרך של פיצוי כספי, כמפורט בפסקה זו.

א. מושכר חלוף —

(1.1) שוכרי מבנים לתעשיה או למלאכה מחברת מבני תעשיה בע"מ יהיו זכאים לקבל מושכר דומה באזור תעשיה באחד מאזורי פיתוח א' או א'+ בארץ ישראל, וזאת בכפוף לשני תנאים אלה :
(אא) לחברה יהיו מבנים מתאימים ליעוד האמור ;

(בב) בעל העסק יענה על הקריטריונים לאיכלוס מפעלים הנקבעים מעת לעת בידי משרד התעשיה והמסחר וחברת מבני תעשיה בע"מ ;

(2.2) תנאי השכירות של המושכר החלוף יהיו כדלקמן:

(א.א) אם המושכר החלוף יהיה באזור פיתוח א':

לגבי שוכר מפונה מימית (שהוא אזור א') לא יחול כל שינוי והוא ימשיך ליהנות מתנאי שכירות של שוכר ותיק בימית גם בישבו החדש, דהיינו, החוזה במקום החלוף יחודש באותם דמי שכירות שהשוכר היה משלם אילו נשאר בימית, ובשיערוך מתאים;

לגבי שוכר מפונה מאופירה (שהוא אזור א'+) יחול דש חוזה השכירות בתנאים של מחדשי חוזים באזור א'; שיבוצו של השוכר לצורך קביעת תנאי שכירות בחוזה החדש יהיה בקבוצת השכירות הגבוהה אך הקרובה ביותר לקבוצה שבה היה השוכר משובץ בחוזה השכירות שקדם לחידושו, ובשיערוך מתאים;

(ב.ב) אם המושכר החלוף יהיה באזור פיתוח א'+:

לגבי שוכר מפונה מאופירה לא יחול כל שינוי בתנאי השכירות והוא ימשיך ליהנות מתנאי השכירות של שוכר ותיק באופירה גם בישבו החדש. דהיינו, החוזה בישבו החלוף יחודש באותם דמי שכירות שהשוכר היה משלם אילו נשאר באופירה, ובשיערוך מתאים.

לגבי שוכר מפונה מימית ייחתם חוזה שכירות בתנאי שכירות של אזור פיתוח א'+ בהתאם לתעריף השכירות הנמוך הקרוב ביותר לתעריף ששילם השוכר בימית לפני הפינוי, ובשיערוך מתאים;

שכר בעל העסק מבנה בשטח גדול מכפי ששכר באזור, יחולו על שטח נוסף זה תנאי השכירות המקובלים באותה עת במקום זה; שכר מבנה בשטח קטן מכפי ששכר באזור, יהיה זכאי לפיצוי כספי בשל ההפרש על בסיס הערכה כמתואר בסעיף קטן (ב); הזכויות לקבל מושכר חלוף יינתנו לבעל העסק בלבד ולא ניתן להעבירן לאחר, אלא לשאירים כמשמעותם בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968¹⁰;

ב. פיצוי כספי —

(1.1) לא נתמלאו התנאים לקבלת מושכר חלוף כאמור בפסקת משנה (א), או העדיף בעל העסק לקבל פיצוי חד פעמי במקום מושכר חלוף, יהיה זכאי לפיצוי בדומה לשוכרים למסחר ושירותים והטבלה בפסקה (1)(ב) תחול עליו, אלא שלגבי תא התעשייה הראשון שבהחזקתו בשטח של 100 מ"ר יחושב שווי הנכס על בסיס 1,250 שקלים לכל מ"ר ברוטו במקום הסכומים שבסעיף קטן (א)(2);

10 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.

(2.2) בשל תא תעשייה ראשון ששטחו 100 מ"ר ברוטו יינתן פיצוי נוסף בסכום השווה להפרש שבין השומה שנקבעה כאמור בנסמן (1.1) (כולל חצר צמודה הכלולה בחווה השכירות) לבין 143,500 שקלים;

(3.3) לשוכר תא ראשון בשטח קטן מ-100 מ"ר ברוטו יופחת הפיצוי הנוסף לפי נסמן (2.2) באופן יחסי;

(4.4) בשל תאים נוספים על התא ראשון, ובשל חלק התא הראשון העולה על 100 מ"ר ברוטו, יינתן פיצוי כולל על בסיס 600 שקלים למ"ר ברוטו.

(ג) מחזיק במקרקעין כבר-רשות :

הפיצוי כבר-רשות יהיה בדרך של החזר השקעותיו במקרקעין שהוכיח בראיות מתאימות, שישוערכו ליום התשלום.

(ד) בעל עסקים שבנה עסקו בבניה עצמית :

לענין מי שהוקצתה לו קרקע בחכירה לשם הקמת פרוייקט תיירותי, תעשייתי או מסחרי ובנה את עסקו בבניה עצמית, יובחן בין בעל זכות חכירה בקרקע עם אופציה להארכתה ל-49 שנים לבין בעל הסכם הרשאה זמני לשימוש בקרקע ללא אופציה דומה.

(1) בעלי זכות חכירה עם אופציה להארכה עד 49 שנים —

הפיצוי בשל הזכויות במקרקעין לגבי עסק כזה יכלול את הרכיבים הבאים :

א. החזר הוצאות הדרושות להקמה מחדש של המבנה —

בעל העסק יקבל פיצוי בשיעור ההוצאות הדרושות להקמתו מחדש באזור ממוצע באילת (לא באזורי החוף והלגונה) של מבנה דומה מבחינת השטח, הטיב, רמת הבניה, סוג החמרים שנעשה בהם שימוש, וכל נתון אחר שיש לו השפעה על ערך המבנה ;

ב. פיצוי בשל אובדן זכויות החכירה בקרקע —

לבעל עסק כאמור יינתן פיצוי על בסיס של 50% משווי הקרקע במקום ממוצע באילת המיועד להקמת עסק מאותו סוג : לגבי מפעל תעשייתי הבסיס יהיה שווי קרקע לתעשייה באזור תעשייה ממוצע, ולגבי בתי מלון — שווי קרקע למלונאות או ייעוד תיירותי אחר באזור ממוצע באילת (לא באזורי החוף והלגונה);

לענין בתי מלון ייקבע השווי גם בהתחשב במספר החדרים הקיים בפועל במלון ובהתאם להנחיות בדבר תכנון ודירוג בתי המלון של משרד התיירות ;

בעלי עסקים במסחר או תיירות שאינם בתי מלון ואינם מפעלי תעשייה (כגון בעלי בתי קפה ומסעדות) ונבנו בבניה עצמית קשיחה וברמת בניה מקובלת יהיו רשאים לבחור, במקום פיצויים על פי

סעיף קטן זה, בפיצויים הניתנים לבעלי זכות חכירה במבני עסק לתקופה ארוכה על פי הקבוע בסעיף קטן (א).

(2) בעל הסכם הרשאה זמני לשימוש בקרקע לתקופות קצרות —

רכיבי הפיצוי לבעל הסכם כאמור הם :

החזר הוצאות הדרושות להקמה מחדש של המבנה כמפורט בפסקה (1)(א) וכן פיצוי בשל אבדן זכויות החכירה בקרקע על פי העקרונות הקבועים בפסקה (1)(ב) לענין קביעת שווי הקרקע, אלא שהשיעור באחוזים משווי זה, שיינתן לבעל הזכות, ייקבע בהתאם לטבלה הבאה :

משך שנות החזקה בפועל מכוח הסכם ההרשאה	שיעור משווי הקרקע ב-%
עד 1	20%
מעל 1 עד 2	23%
מעל 2 עד 3	25%
מעל 3 עד 4	28%
מעל 4 עד 5	30%
מעל 5 עד 6	35%
מעל 6 עד 7	37%
מעל 7	40%

(3) המנהל עסק בבית מגורים —

א. מי שניהל עסק בבית או בדירה שבהם הוא גר, לא יהיה בשל כך זכאי לפיצוי בשל זכויות במקרקעין ;

ב. מי שניהל עסק בדירה או במבנה מגורים שהושכרו לו למטרות ניהול עסק מטעם המדינה ייקבע לו פיצוי על זכות במקרקעין לאחר שהוגשה הערכת השמאי הממשלתי הראשי.

23. פיצוי בשל הוצאות והפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר או בחיסולו —

(א) בעל עסק הזכאי לפיצוי לפי סעיף 22 יהיה זכאי לפיצוי על הוצאות והפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר בתנאים האמורים בסעיף זה ובסעיף 24.

(ב) כפיצוי על כל ההוצאות וההפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר, יקבל בעל העסק פיצוי בגובה של הכנסה שנתית אחת בערכים ריאליים ליום התשלום ; לענין זה, "הכנסה שנתית" — הכנסה חייבת כמשמעותה בפקודת מס הכנסה¹¹, שהיתה לבעל העסק במשך שנת פעילות אחת בעסק, ולענין זה לא יובאו בחשבון קיזוז הפסדי שנים קודמות, פחת שהוא זכאי לו בשל ציוד בעסק ודמי ניהול שלא שולם בשלהם פיצוי נפרד.

(ג) לצורך עריכת החישוב יוכל הזכאי לבחור שנת הכנסה החל משנת 1975 ועד למועד שבו יפנה בפועל את העסק או יחוייב לפנותו, לפי המוקדם יותר ; ההכנסה

11 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

השנתית תיקבע על בסיס ספרי החשבונות של העסק, דו"חות לרשויות המס או תחשיבים ענפיים מתאימים של רשויות המס (שומות ענפיות, פרופילים ענפיים או כל תחשיב ענפי אחר), הכל לפי בחירת הזכאי; לא בחר הזכאי באחת משיטות החישוב האמורות — ייעשה החישוב בדרך אחרת אשר תאומץ בידי רואי החשבון שיפעלו ליד השמאי הממשלתי הראשי; תחשיב ענפי כאמור לעניין דייגים ולעניין עסקי דייג יהיה לפי חישוב שערך השמאי הממשלתי הראשי.

24. (א) ישולם לבעל עסק זכאי פיצוי לכיסוי הוצאות הפירוק, ההעברה וההתקנה מחדש של מיתקנים וציוד השייכים לעסק והניתנים להעברה, לרבות הוצאות שהושקעו להתאמת המבנה המתפנה למטרת ניהול העסק.

(ב) ערך הציוד יחושב כערכו במועד בדיקתו בידי השמאי הממשלתי הראשי; אם הערך המשווער לאחר פחת של הנכס אינו עולה ב-10% או יותר על הוצאות הפירוק, ההעברה וההרכבה מחדש, לא יראו כדאיות כלכלית בהעברתו; נקבע כי אין כדאיות כלכלית בהעברת עיקרו של הציוד בעסק, ייקבע לבקשת בעל העסק כי אין כדאיות כלכלית בהעברת כל הציוד בעסק.

(ג) הערך המשווער של הציוד שאינו ניתן להעברה או שאין כדאיות כלכלית בהעברתו ישולם לבעל העסק.

(ד) למרות האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), רשאית ועדת הזכאות, בנסיבות מיוחדות, להחליט על מתן פיצוי בשל ציוד גם כשיש לכאורה כדאיות כלכלית בהעברתו; ועדת הזכאות תתייעץ בענין זה עם השמאי הממשלתי הראשי.

25. הפסד מוניטין —

(א) לבעל עסק ישולם הפסד מוניטין, במובן הרווח העודף (excess profit) שהעסק הפיק מעל לרווח הממוצע לאותו ענף, ובלבד שהוכיח את המוניטין בראיות מתאימות שהגיש לשמאי הממשלתי הראשי.

(ב) פעל העסק תקופה שאינה עולה על 5 שנים, ייעשה חישוב הפסד המוניטין על-פי הרווח העודף שהעסק הפיק בפועל מעל לרווח הממוצע באותו ענף, בשנה אחת, לפי בחירת בעל העסק, כפול 3.

(ג) פעל העסק תקופה העולה על 5 שנים, ייעשה חישוב הפסד המוניטין על-פי הרווח העודף שהעסק הפיק בפועל מעל לרווח הממוצע באותו ענף, לפי ממוצע של שנתיים רצופות, לפי בחירת בעל העסק, כפול 3.

26. פיצוי על בסיס הכנסה —

(א) הבוחר בחלופה זו יהיה זכאי לפיצוי בשל הפסד הכנסה והפסד מוניטין.

(ב) ואלה רכיבי הפיצוי לפי חלופה זו:

- (1) הפסד הכנסה בשיעור הכנסה שנתית אחת שהיתה לבעל העסק, כפול 2; לענין זה, "הכנסה שנתית" — כהגדרתה בסעיף 23(ב), והוראות סעיף 23(ג) יחולו;

(2) א. הפסד מוניטין כאמור בסעיף 25(א);

ב. פעל העסק תקופה שאינה עולה על 5 שנים, ייעשה חישוב הפסד המוניטין על-פי הרווח העודף שהעסק הפיק בפועל מעל לרווח הממוצע באותו ענף, בשנה אחת, לפי בחירת בעל העסק, כפול 4;

ג. פעל העסק תקופה העולה על 5 שנים, ייעשה חישוב הפסד המוניטין על-פי הריווח העודף שהעסק הפיק בפועל מעל לריווח הממוצע באותו ענף, לפי ממוצע של שנתיים רצופות, לפי בחירת בעל העסק, כפול 4.

27. בעל זכויות חלקית לפיצוי —

(א) בעל זכויות חכירה בקרקע לצורך בניה עצמית שלא החלה או טרם הושלמה

ביום הקובע :

(1) אדם שהיה בעל זכות חכירה בקרקע בישוב עירוני, לצורך בניה עצמית של בית עסק, וביום הקובע טרם החל בבניה, יקבל פיצוי בשל אובדן זכויות החכירה בקרקע בשיעור של מחצית מהסכום המגיע לבעל זכות כאמור בסעיף 22(ד)(1)(ב), ויהיה זכאי לקבל החזר הוצאותיו המתייחסות במישרין להקמת המבנה ;

(2) החל אדם בבניה אך טרם השלימה ביום הקובע, יקבל פיצוי בשל אובדן זכויות החכירה בקרקע בשיעור של מחצית מהסכום המגיע לבעל זכות כאמור בסעיף 22(ד)(1)(ב), ויוחזרו לו הוצאות על-פי האמור בסעיף 22(ד)(1)(א) בשנייהיים המחוייבים לפי הענין, והכל באופן יחסי לגודל ההשקעה שהשקיע בבניית המבנה עד ליום הקובע ;

(3) בשל השקעות שהושקעו במבנה לאחר היום הקובע, יינתן לזכאי החזר הוצאותיו בפועל בלבד ;

(4) ועדת הזכויות רשאית לאשר פיצוי בשל השקעות שלא כאמור בפסקה (3) אם ראתה שהן נעשו במהלך הרגיל של העסק ובמידה הסבירה הנחוצה להבטיח את ניהולו התקין ;

(5) תנאי מוקדם לקבלת פיצוי לפי סעיף זה הוא כי המבקש יגיש דו"ח השקעות מאושר בידי רואה חשבון, אשר ישקף את היקף השקעותיו הנוגעות לענין.

(ב) עסק שטרם החל לפעול ביום הקובע :

(1) בעל עסק שזכה במכרו להפעלת עסק או שהוכיח כי רשות מוסמכת אישרה הפעלתו של העסק לפני היום הקובע והפעלת העסק החלה לאחר היום הקובע, יפוצה בסכום ההשקעה שהשקיע, לרבות עבודה עצמית, מוצמד למדד ליום תשלום הפיצוי ;

(2) תנאי מוקדם לקבלת הפיצוי הוא כי המבקש יגיש דו"ח השקעות מאושר בידי רואה חשבון אשר ישקף את היקף השקעותיו ;

(3) ועדת הזכויות רשאית לאשר פיצוי בשל השקעות שלא כאמור בפסקה (1) אם ראתה שהן נעשו במהלך הרגיל של העסק ובמידה הסבירה הנחוצה להבטיח את ניהולו התקין ;

(4) בעל עסק שסעיף קטן זה חל עליו לא יהיה זכאי לקבלת רכיבים אחרים של פיצוי בשל עסקו, למעט מקרקעין.

(ג) בעל זכות בעסק בלתי פעיל ביום הקובע :

בעל זכויות בעסק שפעילותו נפסקה לפני היום הקובע יקבל פיצוי בשל זכויות במקרקעין בלבד הכרוכות בעסק לפי הקבוע בתוספת זו.

(ד) הפעלת עסק חלקי באזור :

- (1) עסק זכאי שמרכזו באזור ועיקר הכנסותיו הופקו באזור יזכה לפיצוי לפי תוספת זו גם אם לעסק זה סניפים במקומות אחרים בארץ, הכל לפי ראיות מתאימות שיגיש בעל העסק ;
- (2) אדם בעל זכויות בעסק באזור המהווה רק חלק מעסקו העיקרי ומרכזו מצוי במקום אחר, יקבל פיצוי רק בשל זכויות במקרקעין, ובשל הוצאות פירוק והעברה כמפורט בסעיף 24 בלבד.

28. חישוב הפיצוי למי שלא הוכיח הכנסה —

- (א) לא עלה בידי בעל עסק להוכיח הכנסה שנתית כהגדרתה לפי סעיף 23(ב) ו- (ג) יהיה הוא רשאי לבחור באחת משתי אלה כהכנסה שנתית :

(1) 350% מן השכר החדשי הממוצע במשך בחודש שבו משולם הפיצוי, כפול בשנות פעילותו של העסק ; אולם הסכום האמור יוכלל אם אשתו של בעל העסק היא תושבת זכאית ואינה עובדת במקום אחר, או אם בעסק היו שני שותפים או יותר ;

(2) אם הוא מקבל פיצוי לפי סעיף 22 — תוספת של 10% משווי המקרקעין שלפי הערכת השמאי הממשלתי הראשי.

- (ב) המקבל פיצוי לפי החישוב שבסעיף זה לא יהיה זכאי לקבל פיצוי בשל הפסד מוניטין.

29. (א) בעל עסק זכאי יהיה זכאי לפיצוי נוסף לפי סעיף זה אם נתקיימו בו כל אלה :

(1) הוכיח להנחת דעתה של ועדת הזכאות כי הכנסתו פחתה בצורה משמעותית בדרור לחתימת חוזה השלום או שעקב חוזה השלום נגרמו לו הפסדים בניהול עסקו ;

(2) לא היה לו מקור הכנסה אחר מלבד העסק שהכנסתו פחתה או נגרם בו הפסד, ואם היה לו — הוכיח כי ירידת ההכנסה או ההפסד מתייחסים לכל מקורות הכנסתו, במישרין או בעקיפין, יחדיו.

(ב) הפיצוי לפי סעיף זה לא יעלה על 350% מהשכר החדשי הממוצע במשך בחודש שבו ישולם הפיצוי כפול בשנות פעילותו של העסק שאינן עולות על חמש, כפול שניים ; ועדת הזכאות תפסוק, על סמך הראיות שלפניה, את מלוא הסכום האמור או חלק מתאים ממנו בהתחשב במידה שבה פחתה ההכנסה או נגרם ההפסד ובהתחשב בהכנסותיו בפועל של בעל העסק מוזמן שנחתם חוזה השלום עד יום הפינוי.

30. (א) בעל עסק זכאי יהיה זכאי לפי בחירתו לפיצוי מיוחד לפי סעיף זה, במקום כל פיצוי אחר לפי ההוראות הקודמות של סימן זה, אם הוכיח להנחת דעתה של ועדת הזכאות שנתקיימו בו כל אלה :

(1) הוא בעל עסק יחיד באזור — או בעל עסקים מספר שפסקאות (2) ו- (3) מתקיימות בכלן — ואין הוא תובע פיצוי בשל כל עסק אחר, אף לא מכוח היותו בעל שליטה בחברה או בעל מחצית לפחות מהון מניותיה ;

(2) הוצאות העסק עלו על הכנסותיו ;

(3) הפסדי העסק או הפסקת פעילותו נגרמו בדרור לחתימת חוזה השלום עם מצרים.

(ב) הפיצוי לפי סעיף זה יהיה שני אלה בלבד :

(1) פיצוי בשל זכויות במקרקעין, אם היו לו, לפי הוראות סעיף 22 ;

(2) החזר כל הפסדיו בפועל, כשהם משוערכים למועד התשלום.

(ג) מי שקיבל פיצוי לפי סעיף זה לא יוכל לקזז את הפסד העסק בחישובים לענין מס הכנסה בעתיד.

31. הלוואה עומדת בשל מעבר לאזור פיתוח א' או א'+ —

(א) בעל עסק זכאי המעביר את עסקו לאזור פיתוח א' או א'+ או תושב זכאי הפותח עסק חדש באזור כאמור, יהיה זכאי לקבל הלוואה עומדת בתנאים ובמגבלות הבאים :

(1) העסק ינוהל בידי תושב זכאי אשר העתיק את מקום מגוריו לאזור פיתוח א' או א'+ ולא קיבל הלוואה לפי סעיף 17(ב);

(2) העסק הועבר או עומד להיות מועבר או מוקם תוך שנה מיום הפינוי באזור פיתוח א' או א'+ ;

(3) הוצג חוזה רכישה מבוטל או חוזה שכירות לתקופה של שנתיים לפחות למקום החדש של העסק, בצירוף תצהיר בדבר פרטי העברת העסק ומועדו, מועד פתיחתו וסוג העסק אשר הזכאי ינהל במקום החדש, וראיות להערכת מקום מגוריו לאזור הפיתוח ;

(4) רוכש חנות או שוכר מבנה תעשייה יקבל הלוואה עומדת בסכום השווה ל-40,000 שקלים צמוד למדד חודש יוני 1979 : 330.3 בקורות ;

(5) שוכר בית עסק חדש, למעט מבנה תעשייה, יקבל הלוואה עומדת בסכום השווה לדמי השכירות אשר התחייב לשלם למשך שתי שנות השכירות הראשונות, אך לא יותר מסכום ההלוואה העומדת כאמור בפסקה (4);

(6) ההלוואה העומדת תהיה למשך שלוש שנים ותיחשב כמסולקת שלוש שנים מיום נתינתה אם עד אז לא סגר הזכאי את עסקו החדש ולא העבירו למקום שמחוץ לאזור פיתוח א' או א'+ ;

(7) ההלוואה תינתן באמצעות בנק לפי נהלים שיערוך המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.

(ב) תושב זכאי שאינו מקבל הלוואה עומדת לפי סעיף קטן (א) והמעתיק מקום מגוריו לאזור פיתוח א' או א'+ ורוכש שם יחידת מגורים תוך שנה מיום תחילתו של חוק זה, יהיה זכאי למחצית ההלוואה שלפי סעיף קטן (א).

32. למרות המשתמע מכל הוראה אחרת בסימן זה תוגבל זכות בעלי העסקים מהסוגים המפורטים מטה לפיצוי במקרים ובתנאים הבאים :

(א) עסק ביישוב עירוני אשר לא יחוסל ואשר הכנסתו, כולה או עיקרה, הופקה ממכירת מוצרים או אספקת שירותים ללקוחות מחוץ לאזור ושלא באזורים הסמוכים לו ואשר אין בפינוי האזור ובהערכת העסק כדי לפגוע במקור הכנסתו — לא יהיה בעליו זכאי לפיצוי בשל אובדן שנות הכנסה ומוניטין בשל העסק, אולם הוא יהיה זכאי לאלה :

(1) להחזר הוצאות לפי הוראות סעיף 24 ;

(2) פיצוי בשל זכויות במקרקעין שהיו לו, לפי הוראות סעיף 22 ;

(3) פיצוי סביר שייקבע לאחר שהוגשה הערכת השמאי הממשלתי הראשי בשל הפסד הכנסה צפויה בתקופה שבה ייסגר העסק לצורך העתקתו אל מחוץ לאזור.

(ב) עסק אשר לא היה בבעלות מלאה או חלקית של תושב זכאי ואשר נתקיימו בו שני אלה:

- (1) לא היו לבעלו זכויות במקרקעין כאמור בסעיף 22 בקשר לעסק;
- (2) עיסוקו היה בביצוע עבודות קבלניות במקומות שונים באזור, או במתן שירותים לפי חוזים לתקופות קצרות או המתחדשים מעת לעת —

לא יהיה בעלו זכאי לפיצוי בשלו לפי הוראות תוספת זו, פרט לפיצוי על-פי הוראות סעיף 24.

33. (א) למרות האמור בהוראותיו האחרות של סימן זה רשאית ועדת הזכאות לקבוע לבקשת בעל העסק כי דין בעל עסק זעיר או עוסק עצמאי בעבודות מזדמנות או עוסק באופן חלקי אשר צורת עיסוקו כעצמאי היתה למען נוחיות המעסיק בלבד יהיה כדין שכיר הזכאי לפיצויי פיטורין מוגדלים.

(ב) (1) אדם אשר היה בעל מספר מקורות הכנסה או עסקים, שאינם בעלי אישיות משפטית נפרדת, יהיה זכאי לחישוב הכנסה שנתית כמשמעותה בסעיף 23 אם הוכיח הכנסותיו בפועל מכל מקורות ההכנסה או העסקים, אולם הוא לא יהיה זכאי לחישוב הכנסתו לפי תחשיב ענפי לפי סעיף 23 או לפי הכנסה שנתית ממוצעת לפי סעיף 28(א)(1) אלא אם החישוב מתייחס לכל מקורות הכנסותיו ועסקיו יחדיו;

(2) למרות האמור בפסקה (1) רשאית ועדת הזכאות, אם יוצגו לה ראיות לכך, לאשר חישוב שנת הכנסה לפי הוראות סעיף 23 (למעט חישוב ענפי) לגבי חלק ממקורות הכנסתו של זכאי ולאשר חלק יחסי מהתחשיב המתקבל לפי הוראות סעיף 28(א)(1) או תחשיב ענפי לפי סעיף 23 לגבי חלק אחר של ההכנסה;

החלק היחסי של התחשיב הענפי או ההכנסה הממוצעת ייקבע לפי היחס שבין כלל עיסוקו של העוסק לבין היקף העיסוק שממנו היתה ההכנסה שבשלה מתבקש החישוב המיוחד.

(3) (א) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) רשאית ועדת הזכאות לאשר פיצוי נפרד לפי הוראות סימן זה לכל עסק כאמור בהן, אם הוכח לה למעלה מכל ספק סביר כי נתקיימו בו נסיבות אלה:

1. הוא פעל בפני עצמו ולא היה עיסוק חלקי בלבד;
2. צורת ניהולו או מספר עובדיו או הצידוד העומד לרשותו, מצביעים על קיום עסק נפרד;

(ב) ועדת הזכאות רשאית לחרוג מן התנאים הנקובים בפסקת משנה (א) אם הוכחו להנחת דעתה נסיבות דומות לנסיבות המפורטות בה.

34. הלוואות —

(א) בעל עסק זכאי שהעביר את עסקו למקום אחר יהיה רשאי להמשיך ולפרוע הלוואות מוכוונות שקיבל ומלוא פרעונן טרם חל ביום הפיגוי, אם נתקיימו תנאים אלה:

(1) נתקבל אישור ממי שאישר את מתן ההלוואה כי העסק החלוף, על פי אפיו וגדלו, מזכה אותו להמשיך וליהנות מההלוואה ;

(2) הוסדרו, עם הבנקים הנוגעים בדבר, שינוי הבטחויות המתחייבים מן השינויים שחלו בעסק.

(ב) לא נתמלאו התנאים האמורים בסעיף קטן (א), ינוכו יתרות החובה של ההלוואות מסכום הפיצויים שישולם בשל העסק.

35. הצמדה וריבית —

(א) סכומי הפיצוי המגיעים לבעל עסק זכאי בשל זכויות במקרקעין יהיו צמודים למדד תשומות הבניה למגורים שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ; סכומי פיצוי בשל כל רכיב פיצוי אחר, לרבות הוצאות והפסדים הכרוכים בהעברת העסק למקום אחר, יהיו צמודים למדד כמשמעותו בסעיף 1 לחוק זה, הכל בתוספת ריבית לא צמודה בשיעור 4% לשנה.

(ב) לענין הערכת שווי הזכויות במקרקעין שלא מן האמורות בסעיף קטן (א) תחושב ההצמדה על פי עליית המדד כפי שפורסם לאחרונה לפני תשלום הפיצויים בפועל או הפקדתם לעומת המדד שפורסם לחודש מרס 1980 (827.1 נקודות).

(ג) לגבי יתר רכיבי הפיצוי תחושב ההצמדה על פי עליית המדד כפי שפורסם לאחרונה לפני תשלום הפיצויים בפועל או הפקדתם לעומת המדד שפורסם לחודש שבו נקבעה השומה הסופית לגביהם, ואילו הריבית תחושב ממועד קביעת השומה כאמור. ועד ליום התשלום או ההפקדה של סכום הפיצויים.

36. מיסים ותשלומי חובה וחובות אחרים —

(א) תשלום פיצויים על-פי סימן זה לא יגרע מחבות בעל העסק לפרוע את חובותיו בשל מיסים, ארנונות וכל תשלומי החובה החלים עליו בשל זכויותיו במקרקעין.

(ב) לא שולם תשלום מתשלומי המיסים ותשלומי חובה החלים על בעל העסק בשל זכויותיו בעסק ובשל הפעלתו, רשאית המדינה לנכותו מסכום הפיצויים המגיע בשל העסק.

37. עסק המבוטח בביטוח "ינאי" —

(א) בעל עסק שלזכותו פוליסת ביטוח בינאי חברה לביטוח השקעות בע"מ יהיה זכאי לפיצויים על פי סימן זה רק לאחר שחתם על כתב ויתור על כל תביעה כנגד החברה האמורה על פי פוליסה כאמור.

(ב) קיבל בעל עסק תגמולי ביטוח מכוח פוליסה כאמור, ינוכו תגמולי ביטוח אלה מסכום הפיצויים שישולם לו על פי סימן זה.

38. מספר בעלי זכויות בעסק —

(א) היו מספר בעלי זכויות בעסק, יקבל כל אחד שיעור פיצוי יחסי לגודל זכותו מתוך הפיצוי הכולל המגיע לפי סימן זה.

(ב) זכויותיהם היחסיות של הזכאים לפיצוי בשל עסק אחד ייקבעו בהסכם ביניהם ; בהעדר הסכם כזה, ימציאו הזכאים לוועדת הזכאות פסק דין סופי הקובע את זכויותיהם היחסיות בעסק ; לא הומצא הסכם או פסק דין כאמור, ינהגו בסכום הפיצוי בדרך האמורה בפרק י"ח לתקנות סדר הדין האזרחי, התשכ"ג—1963.¹²

12 ק"ת התשכ"ג, עמ' 1869.

39. (א) עסק זכאי יהיה זכאי לפיצוי נוסף לפי סעיף זה אם ראתה ועדת הזכאות שנתקיימו בו שני אלה :

(1) הוא נוהל בריצפות לפחות ששה חודשים לפני היום הקובע ועד ליום 30.9.81 ; ועדת הזכאות רשאת לסטות מן המועדים האמורים במקרים שבהם תמצא הצדקה לדבר בנסיבות המיוחדות של העסק ;

(2) ניתן על העסק דיווח שוטף לרשויות מס או נוהלו בו פנקסי חשבונות.

(ב) בעל עסק זכאי לפי סעיף זה אשר בחר בפיצוי על בסיס נכסים לפי סעיף 21, יהיה זכאי לפיצוי נוסף בגובה שנת הכנסה נוספת על השנה שהיה זכאי לה על פי סעיף 23(ב), אולם לא יותר מסך 500,000 שקלים על בסיס מדד חודש פברואר 1982.

(ג) בעל עסק זכאי לפי סעיף זה אשר בחר בפיצוי על בסיס הכנסות לפי סעיף 26, יהיה זכאי לפיצוי נוסף בשיעור צירופם של שני אלה :

(1) שנת הכנסה נוספת, במגבלות כאמור בסעיף קטן (ב) ;

(2) שווי השקעתו העצמית לרכישת זכויות במקרקעין, אם היו לו ;
לענין זה, "השקעה עצמית" — תשלומי הזכאי בפועל בשל הזכויות במקרקעין בניכוי הלוואות שקיבל לרכישתן ושטרם נפרעו, משוערכים למועד התשלום על פי מדד תשומות הבניה למגורים.

(ד) האמור בסעיף זה בא להוסיף ולא לגרוע מכל זכות אחרת של הזכאי לפיו.

סימן ד' : פיצויי פיטורין לשכירים

40. (א) תוספת פיצויי פיטורין מעבר למתחייב לפי הדין או הסכמים קיבוציים, אשר התחייבה הממשלה לשלם לעובדי המדינה המתפנים מסיני, לפי הסכם מיום 25.7.1980 בינה לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל והסתדרות עובדי המדינה — תשלם המדינה באותו שיעור גם לעובדים ישראלים שאינם עובדי מדינה ופוטרם או התפטרו עקב פינוי האזור והיו שכירים באזור ביום הקובע.

(ב) תוספת פיצויי הפיטורין תשולם בכל מקרה במישרין מאת המדינה לעובד.

(ג) שילם בעל עסק, עקב פינוי מהאזור, פיצויי פיטורין המגיעים לעובד לפי דין, הסכם או נוהג, הם יוחזרו לו מאת המדינה על סמך ראיות מתאימות, בהצמדה למדד, בתנאי שלא חלה עליו חובה לפי דין או לפי הסכם להפריש סכומים לקרן מיוחדת בשל פיצויי פיטורין לעובדיו.

(ד) היה בעל עסק חייב לשלם פיצויי פיטורין לעובד שלו מכוח דין, הסכם או נוהג, ולא שילמם, תשלם המדינה לעובד את סכום הפיצויים המגיע לו מהמעביד, אך לגבי מעביד שחלה עליו חובה לפי דין או הסכם להפריש סכומים לקרן מיוחדת בשל פיצויי פיטורין לעובדיו רשאית היא לנכות סכומים ששילמה לעובד בשל פיצויי פיטורין מסכומי הפיצויים המגיעים בשל העסק.

41. (א) תושב זכאי בימית, באופירה או במרכז אבשלום שנתקיימו בו כל אלה יהיה זכאי לתוספת לפיצויי הפיטורין המתחייבים לפי הוראות סעיף 40 :

(1) הוכרה זכותו למענק ביטוס ולפיצוי בשל מגורים ;

(2) אין הוא זכאי לפיצוי בשל עסק שאינו פיצוי בשל זכויות במקרקעין, אף לא מכוח היותו בעל שליטה בחברה או בעל מחצית לפחות מהון מניותיה;

(3) הוא עבד דרך קבע באזור במשך שנתיים לפחות לפני יום הפינוי, וגר דרך קבע באזור שלושה חדשים לפחות לפני היום הקובע.

(ב) התוספת לפי סעיף זה תהיה בסכום השווה ל-50,000 שקלים צמוד למדד על בסיס מדד חודש דצמבר 1981.

42. ועדת הזכאות מוסמכת —

(1) לקבוע כללים והנחיות להתאמת הוראות ההסכם האמור בסעיף 40(א) לעובדים שאינם עובדי המדינה לענין חישוב פיצויי הפיטורין ותקופות העבודה וזכאות התובעים;

(2) לקבוע כללים והנחיות לתשלום פיצויים לשכירים שבחלק מתקופת מגוריהם באזור היו בעלי עסק;

(3) לקבוע כללים והנחיות לחישוב פיצויי פיטורין או פיצוי בשל עסק או צירופיהם לתושבים זכאים אשר היו ביום הקובע בעלי עסק והיתה להם הכנסה נוספת כשכירים או שהיו ביום הקובע שכירים והיתה להם הכנסה נוספת מעסק.

43. האמור בסימן זה אינו בא לגרוע מזכותו של תושב זכאי שכיר לפי סעיף 31(ב) אלא להוסיף עליה.

נספח לתוספת ז'

פיצוי בשל תחנות דלק

1. הפיצוי בשל תחנות דלק באזור לבעליהן ולמפעיליהן יהיה לפי הוראות נספח זה בלבד; הוראות תוספת זו יחולו על פיצוי זה רק במידה שהוחלו עליו במפורש.

2. מפעיל תחנת דלק באזור שאינו בעל התחנה יפוצה לפי עקרונות אלה:

(1) ישולם למפעיל פיצוי השווה למכפלת כמויות הדלק שנמכרו בפועל בתחנה במשך שנה אחת (או ממוצע שנתי של מכירות בשנות הפעלתה) בעמלות למפעיל שהיו נהוגות ביום 1.4.80, והכל כפול 3;

(2) הפיצוי הנקוב בפסקה (1) יהיה צמוד לשינויים החלים בעמלות על מכירת דלקים מעת לעת;

(3) הפיצוי הנקוב בפסקה (1) כולל גם פיצוי בשל הכנסות ממכירת שמנים, וגקבע בהתחשב בפחת;

(4) השקיע המפעיל בתוספות בניה כדין באותה תחנה שלא לשם עסק כאמור בסעיף 5, הוא יהיה זכאי לפיצוי המבוסס על החזר הוצאות הדרושות להקמה מחדש של המבנה או התוספת שנבנו מכספי ההשקעה;

(5) עובדי תחנת דלק שהם גם מפעיליה, המקבלים פיצוי לפי הוראות נספח זה, לא יהיו זכאים לפיצויי פיטורין לפי הוראות סימן ד' לתוספת זו;

(6) לא ישולם פיצוי למפעיל לפי הוראות סעיף זה אלא אם הצהיר והתחייב שלא קיבל ולא יקבל פיצוי נוסף בדרך של קבלת זיכיון להפעלת תחנת דלק אחרת.

3. בעל תחנת דלק, שאינו מפעילה ומרכז עסקיו במצא מחוץ לאזור, יהיה זכאי לפיצוי על פי הוראות סעיף 27(ד) (2) לתוספת זו בלבד.

4. בעל תחנת דלק שהוא גם מפעילה יהיה זכאי לפיצוי בסכום השווה לפיצוי המצטבר לפי הוראות סעיפים 2 ו-3 לבספח זה יחדיו.

5. הוראות נספח זה אינן באות לגרוע מזכותו של מפעיל תחנה לפיצוי לפי העקרונות הכלליים של תוספת זו בשל עסק שאינו מכירת דלקים או שמנים אף אם הוא מתנהל בשטח המסחרי של התחנה.

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה